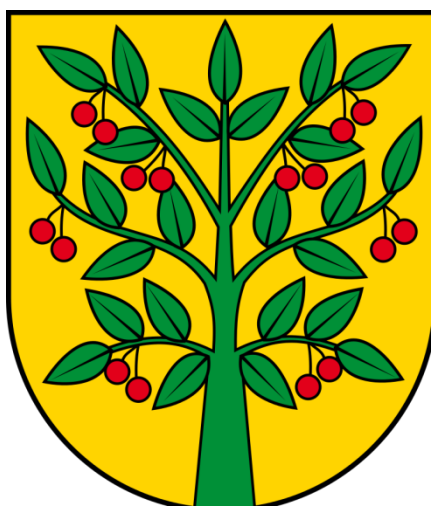

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO
DO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
GMINY WIŚNIEW**

Warszawa 18 sierpnia 2023 r.

Nazwa opracowania: Prognoza oddziaływania na środowisko do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wiśniew

Zleceniodawca: Wójt Gminy Wiśniew

Opracowujący: Budplan Sp. z o.o.
04-327 Warszawa ul. Kordeckiego 20

Kierujący zespołem autorskim: dr inż. Aleksandra Radawiec

Aleksandra Radawiec

Zespół autorski: mgr Agata Grzelak

Agata Grzelak

mgr inż. Izabela Bielowska

Izabela Bielowska

Spis treści

1	WPROWADZENIE	7
1.1	PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA OPRACOWANIA.....	7
1.2	CEL, ZAKRES I STOPIEŃ SZCZEGÓŁOWOŚCI INFORMACJI WYMAGANYCH W PROGNOZIE.....	7
2	ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	8
2.1	CHARAKTERYSTYKA I LOKALIZACJA TERENU OPRACOWANIA.....	8
2.2	CELE SPORZĄDZENIA DOKUMENTU	9
2.3	ZAWARTOŚĆ DOKUMENTU I ZMIANY WPROWADZONE W PORÓWNIANIU Z OBOWIĄZUJĄCYM STUDIUM.....	10
2.4	POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	17
3	METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	18
4	CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO OBSZARU OBJĘTEGO SPORZĄDZENIEM STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	19
4.1	CHARAKTERYSTYKA I LOKALIZACJA TERENU OPRACOWANIA.....	19
4.2	RZEŻBA TERENU I GEOLOGIA	19
4.3	SUROWCE MINERALNE.....	20
4.4	GLEBY	21
4.5	HYDROLOGIA I HYDROGEOLOGIA.....	21
4.6	WARUNKI KLIMATYCZNE	23
4.7	SYSTEM PRZYRODNICZY: FAUNA I SZATA ROŚLINNA	23
4.8	POWIĄZANIA EKOLOGICZNE	24
4.9	ZASOBY KRAJOBRAZOWE	25
4.10	OBSZARY I OBIEKTY PRZYRODNICZE PRAWNIE CHRONIONE.....	25
5	STAN ZASOBÓW I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA, ODPORNOŚĆ NA DEGRADACJĘ I ZDOLNOŚĆ DO REGENERACJI	25
5.1	STAN ŚRODOWISKA.....	25
5.2	OCENA STANU OCHRONY I UŻYTKOWANIA ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH, W TYM BIORÓŻNORODNOŚCI	29
6	TENDENCJE ZMIAN ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	29
7	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	30
7.1	IDENTYFIKACJA GŁÓWNYCH ZAGROZEŃ.....	30
8	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBU W JAKI TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	31
9	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE	

I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE, CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOTY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	32
9.1 ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI	33
9.2 ODDZIAŁYWANIE NA WODĘ	34
9.3 ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI.....	34
9.4 ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE	34
9.5 ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ.....	35
9.6 ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT	35
9.7 WPŁYW NA EKOSYSTEMY I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	35
9.8 ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE	35
9.9 ODDZIAŁYWANIE NA OBSZARY NATURA 2000 I INNE OBSZARY CHRONIONE NA MOCY USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY	35
9.10 RYZYKO WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARII	35
9.11 WYTWARZANIE ODPADÓW	36
10 OCENA ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH I INNYCH USTALEŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE.....	36
10.1 ZGODNOŚCI Z PRZEPISAMI PRAWA DOTYCZĄCYMI OCHRONY ŚRODOWISKA	36
10.2 ZGODNOŚCI Z PRZEPISAMI ZAWARTYMI W AKTACH O UTWORZENIU OBSZARÓW I OBIEKTÓW CHRONIONYCH ORAZ PLANACH OCHRONY	36
10.3 PROPORCJE POMIĘDZY TERENAMI O RÓŻNYCH FORMACH UŻYTKOWANIA, A POZOSTAŁYMI TERENAMI	36
11 ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	36
11.1 ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	37
12 ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU.....	37
13 TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO.....	37
14 PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	37
15 STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	38
16 OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY	40
17 AKTY PRAWNE UWZGLĘDNIONE W OPRACOWANIU	41
18 MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	41

1 Wprowadzenie

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wiśniew, sporządzona w następstwie podjęcia uchwały nr LXVI/427/2023 Rady Gminy Wiśniew z dnia 13 lipca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wiśniew.

1.1 Podstawa formalno-prawna opracowania

Obowiązek sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu:

1. Uzgadnia z właściwymi organami zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
2. Poddaje projekt wraz z prognozą opiniowaniu przez właściwe organy;
3. Zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko;
4. Bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Projekt dokumentu nie może zostać przyjęty (o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody), jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000.

1.2 Cel, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie

Celem prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko ustaleń projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wiśniew, określenie rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Zakres merytoryczny prognozy jest zgodny z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza uwzględnia ustalenia Zamawiającego, który uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Siedlcach.

Prognoza przedstawia wyniki analiz i ocen w formie opisowej oraz graficznej.

W prognozie ocenia się stan i funkcjonowanie środowiska, odporność na degradację i zdolność do regeneracji wynikające z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym oraz tendencje do zmian przy braku realizacji ustaleń projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Rozpatrywane są także skutki realizacji ustaleń projektu studium. Projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenów jest rozpatrywane pod kątem zgodności z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym, z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, skuteczności ochrony bioróżnorodności i właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania. Ocenia się również określone w projekcie studium warunki zagospodarowania przestrzennego wynikające z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowości gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych. Uwzględniane są ponadto zagrożenia dla środowiska i wpływ na zdrowie ludzi, skutki dla istniejących form ochrony przyrody i innych obszarów chronionych i zakres zmian w krajobrazie, oraz możliwość rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko. W prognozie zawarte są, jeżeli zachodzi taka potrzeba, również propozycje innych rozwiązań w projekcie studium, sprzyjających ochronie środowiska.

Prognoza wykonana jest zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1, 2 i 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko:

- zawiera informacje o zawartościach, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- zawiera informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- zawiera propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania;
- zawiera informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko oraz streszczenie w języku niespecjalistycznym;
- określa, analizuje i ocenia istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- określa, analizuje, ocenia stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko;
- określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych;
- określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- określa, analizuje i ocenia przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko;
- przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu;
- przedstawia rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru.

2 Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

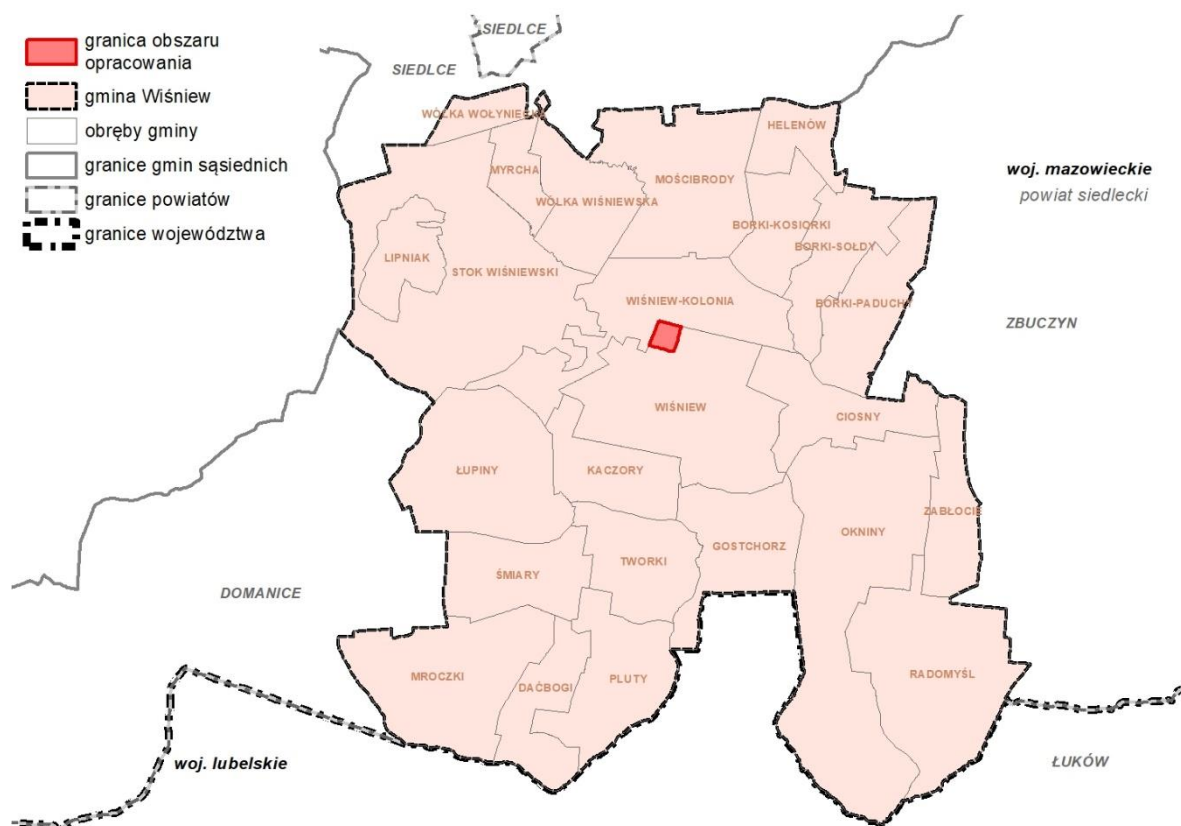
2.1 Charakterystyka i lokalizacja terenu opracowania

Zgodnie z uchwałą Nr LXVI/427/2023 Rady Gminy Wiśniew z dnia 13 lipca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wiśniew, zmiana dotyczy obszaru położonego w północnej części miejscowości Wiśniew. Zmiana dotyczy również wprowadzenia niżej wymienionych zmian na terenie gminy Wiśniew.

Rysunek 1 Położenie terenu opracowania na tle podziału administracyjnego

źródło: opracowanie własne na podstawie danych CODGiK – państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju

2.2 Cele sporządzenia dokumentu

Zmiana dotyczy terenu położonego przy ul. Ogrodowej w miejscowości Wiśniew, o powierzchni ok. 24 ha, a także wprowadzenia strefy ochronnej terenu zamkniętego w resorcie obrony narodowej. Realizując zapisy art. 95 ustawy Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2023 r. poz. 633) zaktualizowano również udokumentowane złoża kopalin wraz z terenami i obszarami górniczymi.

Procedura planistyczna została zainicjowana w związku z wnioskiem inwestora o przeprowadzenie procedury miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla dz. ew. nr 130, 131, 132, 133, 135/1, 134, 135/2, 136, 137, 138, 139 położonych w obrębie Wiśniew. W celu uwzględnienia wniosku pod względem określenia standardów kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu konieczne było wprowadzenie zmian do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wiśniew. Ponadto do Urzędu Gminy Wiśniew wpłynął wniosek Centralnego Wojskowego Centrum Rekrutacji z dnia 7 grudnia 2022 r. o ustalenie i wprowadzenie do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego strefy ochronnej terenu zamkniętego resortu obrony narodowej stanowiącego kompleks wojskowy oznaczony numerem porządkowym 136 w Załączniku nr 1 do Decyzji Nr 80/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 8 czerwca 2022 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej (Dz.Urż.MON.2022.92).

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503 z późn. zm.) w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego określa się m.in. kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenu. Celem opracowania niniejszej zmiany jest dokonanie modyfikacji ustaleń obowiązującego studium, w szczególności poprzez określenie nowych sposobów zagospodarowania w obrębie wskazanych obszarów. Omawiana zmiana przyczyni się do optymalnego wykorzystania i zagospodarowania przestrzeni, a także przyczyni się do

poprawnego funkcjonowania terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej.

Uchwalone w 2020 r. studium zgodnie z bilansem terenów wskazało w rejonie ul. Ogrodowej w obrębie Wiśniew tereny zabudowy produkcyjnej, składów, magazynów i usług (PU). Zmiana studium nie wskazuje nowych terenów budowlanych, a jedynie poprzez wyznaczenie terenu PU1 wprowadza zmiany w standardach kształtowania zabudowy i zasadach zagospodarowania terenu. W związku z powyższym należy uznać, że kierunek zmiany przeznaczenia terenów objętych niniejszą zmianą studium jest zgodny z wynikami analizy potrzeb i możliwości rozwoju gminy Wiśniew.

2.3 Zawartość dokumentu i zmiany wprowadzone w porównaniu z obowiązującym studium

Sporządzenie dokumentu stanowi jeden z elementów dostosowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz sporządzanych na jego podstawie planów miejscowych do zmienionych uwarunkowań wewnętrznych, zewnętrznych i przepisów prawa.

Analizie ustaleń zmiany studium w prognozie oddziaływania na środowisko podlegać będzie jedynie część Kierunki zagospodarowania przestrzennego. Na opracowanie składa się część tekstowa oraz graficzna, które zawierają przede wszystkim:

- a) zdefiniowaną politykę przestrzenną gminy, która ma swoją kontynuację w ustaleniach szczegółowych w przeznaczeniu terenów;
- b) określony sposób kształtowania struktur przestrzennych i zasady zagospodarowania terenów;
- c) kierunki ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, dziedzictwa kulturowego;
- d) wytyczne rozwoju systemu komunikacji i infrastruktury technicznej.

Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

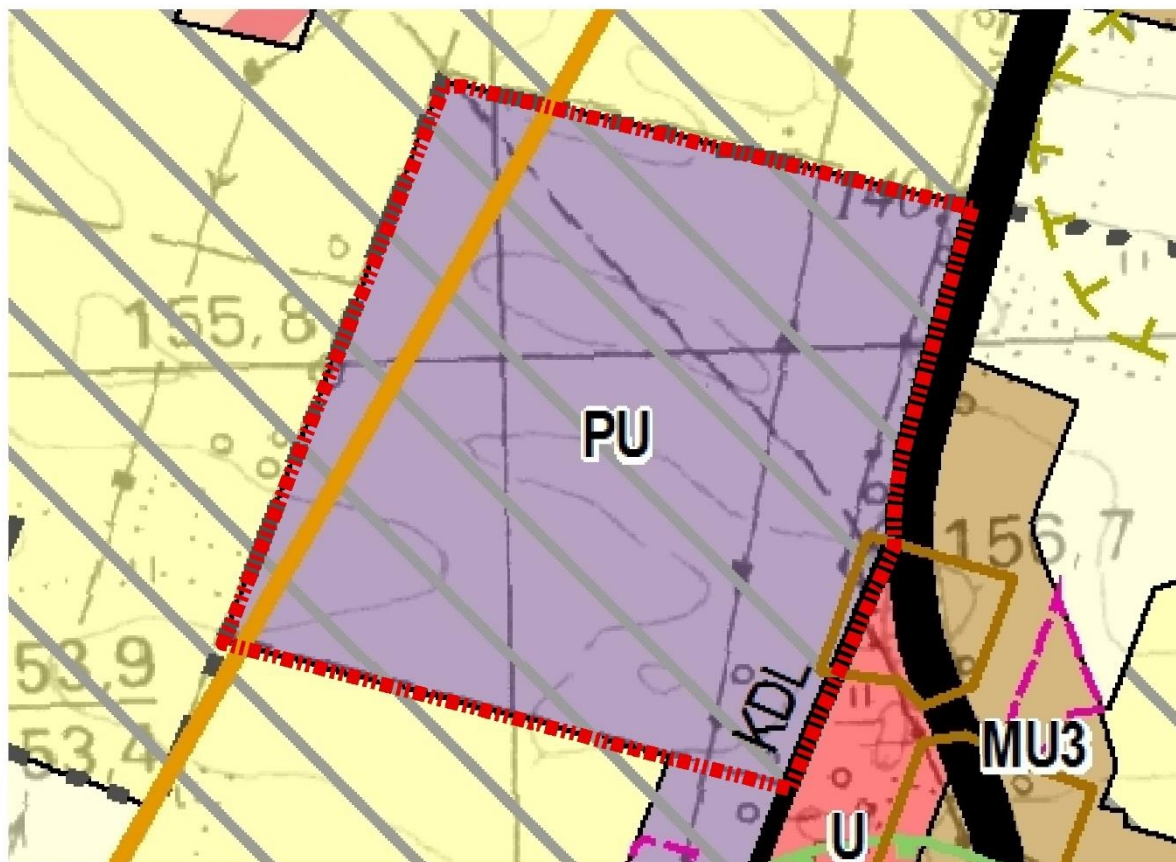
Z punktu widzenia oceny wpływu ustaleń projektu dokumentu planistycznego na środowisko najistotniejsze jest zidentyfikowanie ryzyka wystąpienia konfliktów przestrzennych. W tym celu należy wskazać w jaki sposób projekt studium umożliwi lub ogranicza możliwości realizacji nowych inwestycji, przy czym należy odnieść się do obowiązującego stanu planistycznego, czyli obowiązującego studium.

Gmina Wiśniew ma obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wiśniew, przyjęte Uchwałą Nr XXVI/175/2020 Rady Gminy Wiśniew z dnia 29 października 2020 r.

W obowiązującym studium analizowany teren położony jest w obszarze:

- PU – tereny zabudowy produkcyjnej, składów, magazynów i usług.

Rysunek 2 Aktualne kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Wiśniew w terenie opracowania
źródło: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wiśniew

 granica obszaru opracowania

Dla ww. terenu wskazano kierunki przeznaczenia podstawowego i dopuszczalnego oraz standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu, przedstawione w Tabeli 1:

Tabela 1 Zasady kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów opracowania na podstawie obowiązującego studium

Kierunek zagospodarowania	Kierunki przeznaczenia podstawowego i dopuszczalnego oraz standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu
PU – teren zabudowy produkcyjnej, składów, magazynów i usług	<p>Podstawowe kierunki przeznaczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obiekty produkcyjne, składy, magazyny, handel hurtowy, bazy budowlane i sprzętowe wraz z zapleczem administracyjnym i socjalnym, • zabudowa usługowa, w tym m.in. usługi publiczne; <p>Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zieleń urządzona i izolacyjna, • drogi, place, ciągi pieszo-jezdne, parkingi, • obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, • urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii, w tym o mocy przekraczającej 100 kW – w terenach oznaczonych na rysunku studium (Kierunki zagospodarowania przestrzennego) symbolem graficznym; <p>Standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy, odbudowy i przebudowy, • zapewnienie w obrębie każdej działki generującej ruch samochodowy niezbędnych miejsc parkingowych, • maksymalna wysokość zabudowy – 16 m, za wyjątkiem obiektów i urządzeń, których wysokość wynika z wymogów technicznych, konstrukcyjnych, technologicznych, • maksymalna powierzchnia zabudowy – 70% powierzchni działki budowlanej, • minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 10% działki budowlanej, • przy granicy z terenami zabudowy mieszkaniowej należy wyznaczyć strefy zieleni izolacyjnej, zabezpieczającej zabudowę mieszkaniową przed potencjalnymi uciążliwościami; • w terenie w m. Wiśniew położonym na zachód od drogi krajowej nr 63 oraz ul. Ogrodowej zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem: urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Zmiany wprowadzone w porównaniu z obowiązującym studium

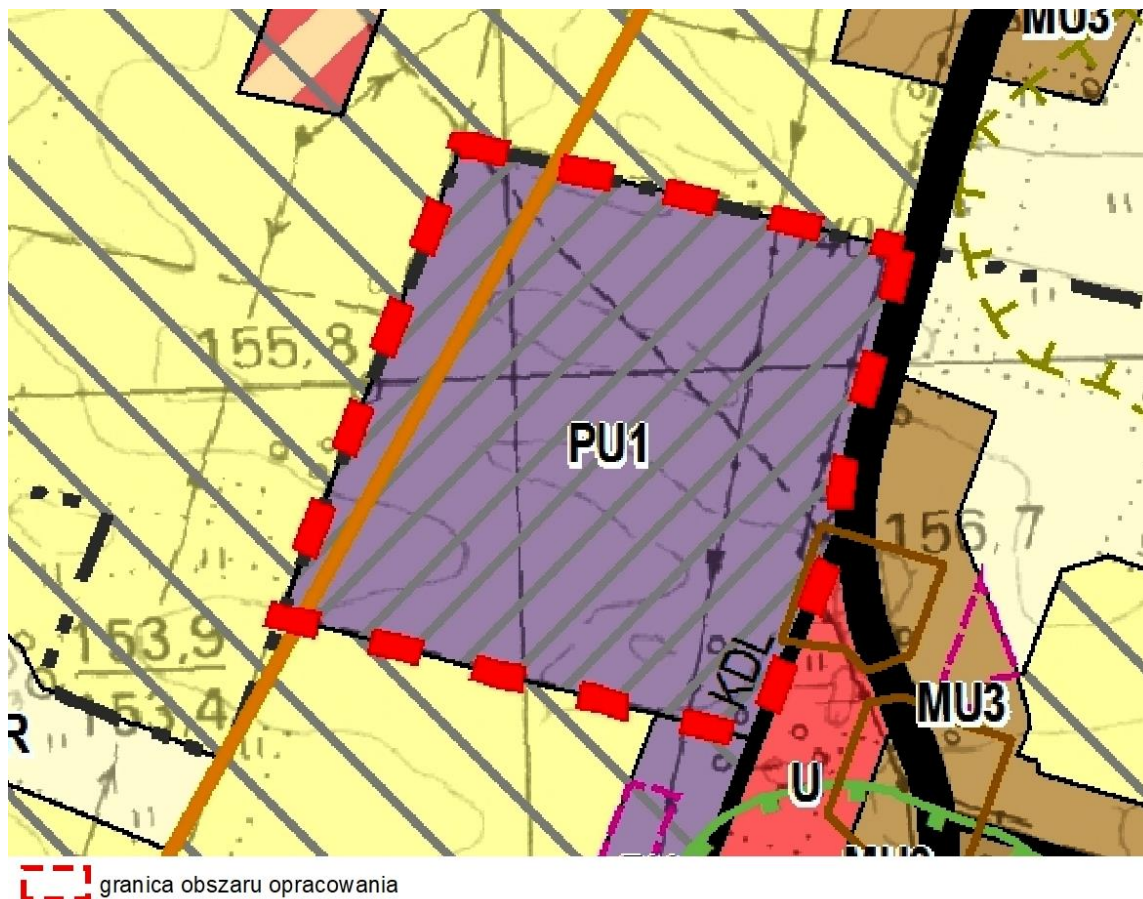
Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wiśniew dotyczy następujących ustaleń:

1. Wprowadzenia zmian pod względem określenia standardów kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu tj. zwiększenia maksymalnej wysokości zabudowy we wskazanym obszarze;
2. Wskazania terenu zamkniętego resortu obrony narodowej oraz wprowadzenia stref ochronnych terenu zamkniętego resortu obrony narodowej;
3. Aktualizacji udokumentowanych złóż kopalin wraz z terenami i obszarami górniczymi.

Ad.1. We wskazanym obszarze opracowania zmiana studium nie wskazuje nowych terenów budowlanych, a jedynie poprzez wyznaczenie terenu PU1 wprowadza zmiany w standardach kształtowania zabudowy i zasadach zagospodarowania terenu.

Rysunek 3 Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wiśniew w terenie opracowania

źródło: projekt zmiany studium

Projekt zmiany studium wprowadza nowe oznaczenie PU1, w którym wyznaczono nową maksymalną wysokość zabudowy – 35 m (dotychczas w obowiązującym studium wysokość ta wynosiła 16 m). Pozostałe ustalenia pozostają bez zmian.

Kolorem czerwonym oznaczono ustalenia, które uległy zmianie.

Tabela 2 Zasady kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów opracowania na podstawie projektu zmiany studium

Kierunek zagospodarowania	Kierunki przeznaczenia podstawowego i dopuszczalnego oraz standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu
PU1 – teren zabudowy produkcyjnej, składów, magazynów i usług	<p>Podstawowe kierunki przeznaczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obiekty produkcyjne, składy, magazyny, handel hurtowy, bazy budowlane i sprzętowe wraz z zapleczem administracyjnym i socjalnym, • zabudowa usługowa, w tym m.in. usługi publiczne; <p>Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zieleni urządzona i izolacyjna, • drogi, place, ciągi pieszo-jezdne, parkingi, • obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, • urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii, w tym o mocy przekraczającej 500 kW¹; <p>Standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie w obrębie każdej działki generującej ruch samochodowy niezbędnych miejsc parkingowych, • maksymalna wysokość zabudowy – 35 m, za wyjątkiem obiektów i urządzeń, których wysokość wynika z wymogów technicznych, konstrukcyjnych, technologicznych, • maksymalna powierzchnia zabudowy – 70% powierzchni działki budowlanej, • minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 10% działki budowlanej, • przy granicy z terenami zabudowy mieszkaniowej należy wyznaczyć strefy zieleni izolacyjnej, zabezpieczającej zabudowę mieszkaniową przed potencjalnymi uciążliwościami; • zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem: urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

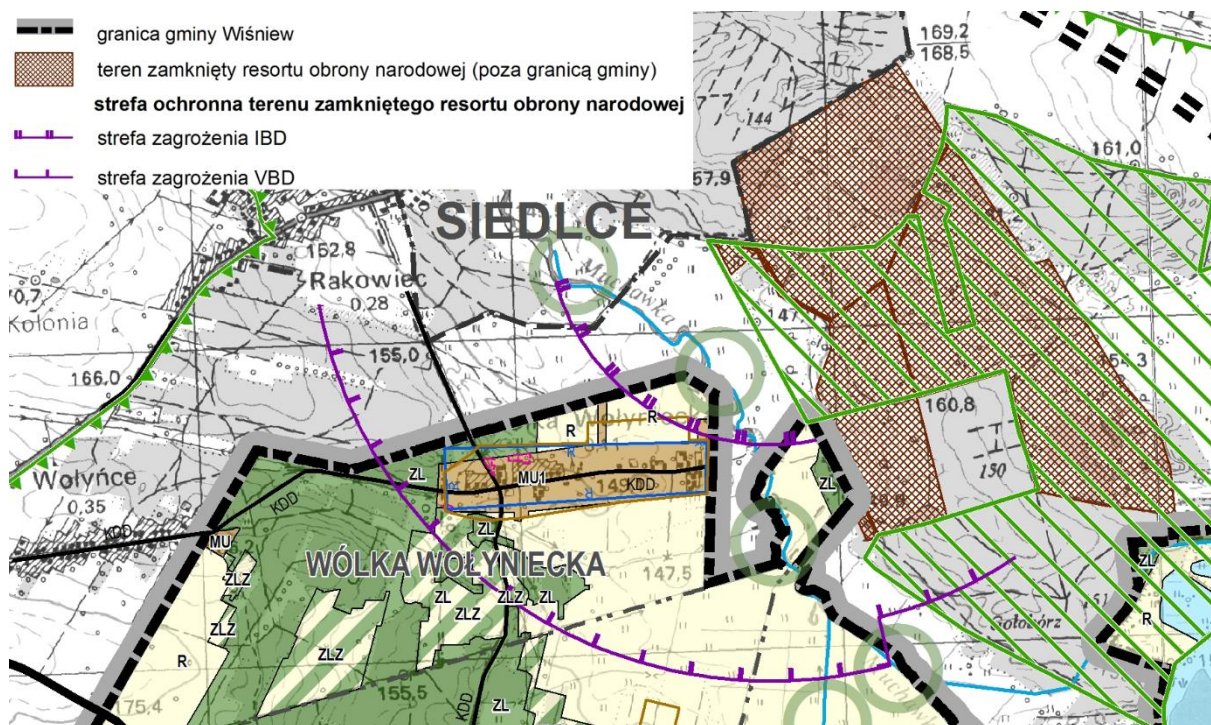
Ad.2. Do Urzędu Gminy Wiśniew wpłynął wniosek Centralnego Wojskowego Centrum Rekrutacji z dnia 7 grudnia 2022 r. o ustalenie i wprowadzenie do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego strefy ochronnej terenu zamkniętego resortu obrony narodowej stanowiącego kompleks wojskowy oznaczony numerem porządkowym 136 w Załączniku nr 1 do Decyzji Nr 80/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 8 czerwca 2022 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej (Dz.Urz.MON.2022.92)

W projekcie zmiany studium uwzględniono położenie terenów zamkniętych resortu obrony narodowej, które zlokalizowane są poza granicą gminy Wiśniew, a także wprowadzono strefy zagrożenia od ww. terenów (strefa IBD oraz VBD).

¹ Zmiana na podstawie zmiany art. 10. pkt 2a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2023 poz. 977)

Rysunek 4 Teren zamknięty wraz ze strefami zagrożenia na tle gminy Wiśniew

źródło: opracowanie własne na podstawie projektu zmiany studium

Zgodnie z Decyzją Nr 68/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 30 czerwca 2023 r. na terenie gminy Siedlce zlokalizowany jest teren zamknięty Grabianów (pozycja 136). Dla terenu tego ustala się strefę ochronną, której zasięg obejmuje północno zachodnią część gminy Wiśniew.

W skład strefy ochronnej wchodzi trzy strefy dla poszczególnych typów obiektów zagrożonych, z czego na terenie gminy Wiśniew znajdują się dwie strefy:

- VBD – strefa odległości do obiektu wrażliwego;
- IBD – strefa odległości do budynku mieszkalnego.

Ustala się poniższe ograniczenia w zagospodarowaniu terenu:

A. W strefie zagrożenia VBD ustala się zakaz:

- budowy obiektów i zakładów (instalacji) o dużym znaczeniu gospodarczym;
- budowy budynków użyteczności publicznej, w których gromadzi się i przebywa bardzo duża liczba osób np.: szpitale, szkoły, kościoły, stadiony, centra kongresowe, centra handlowe itp.;
- lokalizacji zabudowy gęsto zaludnionej zabudowy zwartej;
- organizacji miejsc masowych zgromadzeń;
- budowy obiektów o konstrukcji wrażliwej szczególnie podatnej na oddziaływanie fali uderzeniowej (np. posiadających przeszklone ściany zewnętrzne), tj. galerie handlowe, centra wystawiennicze itp.).

B. W strefie zagrożenia IBD ustala się zakazy obowiązujące w strefie VBD oraz zakaz:

- lokalizacji zabudowy rozproszonej;
- lokalizacji pojedynczych budynków mieszkalnych;
- miejsc wypoczynku i rekreacji, w których przebywa powyżej 900 osób na dobę.

Ad. 3. Realizując zapisy art. 95 ustawy Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2023 r. poz. 633) zaktualizowano bilans udokumentowanych złóż kopalin wraz z terenami i obszarami górniczymi.

Kolorem czerwonym oznaczono wprowadzone zmiany w projekcie zmiany studium.

Tabela 3 Udokumentowane złoża kopalin

źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce, PIG-PIB 2019; System Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych MIDAS – karty informacyjne złóż kopalin, PIG-PIB

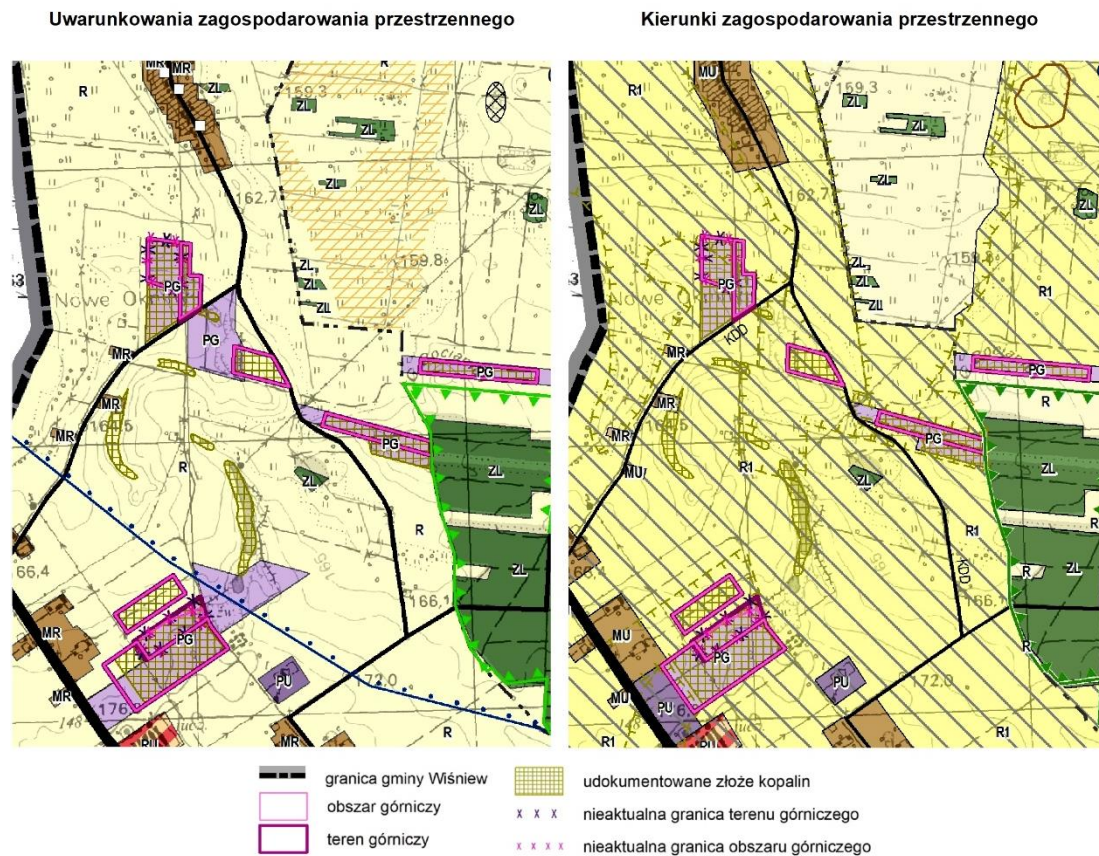
Lp.	Złoże	Kopalina	Nr systemowy MIDAS	Powierzchnia [ha]	Stan zagospodarowania	Rozpoczęcie eksploatacji	Zakończenie eksploatacji	Obszar i teren górniczy
1.	Kaczory I	kruszywa naturalne	6780	1,04	eksploatacja złoża zaniechana	1995-06-02	2015-12-31	
2.	Kaczory II	kruszywa naturalne	12291	0,5975	eksploatacja złoża zaniechana	2009-01-01	2012-12-31	
3.	Kaczory-Tworki	kruszywa naturalne	8421	0,456	eksploatacja złoża zaniechana	2001-05-08	2013-12-31	
4.	Łupiny	kruszywa naturalne	9936	3,47	złoże zagospodarowane	2006-01-02		Łupiny
5.	Okniny	kruszywa naturalne	6102	4,3686	złoże rozpoznane szczegółowo			-
6.	Okniny II	kruszywa naturalne	5553	3,58	eksploatacja złoża zaniechana	1993-02-01		-
7.	Okniny III	kruszywa naturalne	6098	0,98	złoże rozpoznane szczegółowo			-
8.	Okniny Nowe	kruszywa naturalne	9370	~~5,87~~ 7,180	złoże zagospodarowane	2000-01-02		Okniny Nowe-A2
~~9.~~	~~Okniny Nowe-I~~	~~kruszywa naturalne~~	~~9578~~	~~1,7635~~	~~złoże eksploatowane okresowo~~ ~~złoże skreślone z bilansu zasobów~~	~~2004-01-02~~		~~Okniny Nowe-I~~
10.	Okniny Nowe II	kruszywa naturalne	17109	1,93	~~złoże zagospodarowane~~ złoże eksploatowane okresowo	2014-01-01		Okniny Nowe II
11.	Okniny Stare	kruszywa naturalne	9577	5,2484	złoże zagospodarowane	2005-01-02		Okniny Stare ~~Okniny Stare-Pole B~~
12.	Radomyśl dz. 627 i 628	kruszywa naturalne	17618	1,99	złoże zagospodarowane	2016-01-31		Radomyśl dz. 627 i 628
13.	Stok Wiśniewski	kruszywa naturalne	5554	0,9	eksploatacja złoża zaniechana	1993-03-01		
14.	Okniny IV	kruszywa naturalne	20513	1,623	złoże zagospodarowane			Okniny IV
15.	Okniny V	kruszywa naturalne	20536	2,000	złoże rozpoznane szczegółowo			Okniny V

Powyższe korekty wprowadzone zostały również na rysunku Uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego, a także Kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wiśniew.

Rysunek 5 Aktualizacja udokumentowanych złóż kopalin na terenie gminy Wiśniew

źródło: opracowanie własne na podstawie projektu zmiany studium

2.4 Powiązania z innymi dokumentami

Studium stanowi dokument o znaczeniu lokalnym, jednak przy jego sporządzaniu uwzględniono cele ochrony środowiska ustanowione na wyższych szczeblach.

Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju

Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju stanowi podstawę systemu aktów planistycznych kraju, będąc tym samym najważniejszym dokumentem strategicznym, kształtującym politykę przestrzenną kraju, sporządzanym obligatoryjnie dla całego jego obszaru.

Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju, przyjęta w grudniu 2011 r., definiuje wizję Polski w 2030 r., jako kraju o ugruntowanych warunkach trwałego i zrównoważonego rozwoju, dobrze zagospodarowanego, sprawnie zarządzanego i bezpiecznego. Stan ten ma być rezultatem procesów gospodarczych, społecznych, przestrzennych oraz cywilizacyjnych. Cechą kraju ma być spójność społeczno-gospodarcza i terytorialna – silne regiony, których rozwój oparty będzie na endogenicznym potencjale i przewagach konkurencyjnych, kreować mają ogólnokrajowe impulsy rozwojowe, przyczyniając się do osiągnięcia celów ogólnych polityki regionalnej i przestrzennej.

Wizja Polski w 2030 r. opiera się na pięciu pożądanym cechach przestrzeni: konkurencyjności i innowacyjności, spójności wewnętrznej, bogactwie i różnorodności biologicznej, bezpieczeństwie oraz ładzie przestrzennym.

W KPZK zwraca się uwagę na ochronę zastanych walorów przyrodniczych i umiejętne wykorzystanie funkcji ekosystemów. Planowanie przestrzenne, uwzględniając wzajemne relacje komponentów środowiska,

oddziałuje na procesy zarządzania zasobami przyrody ożywionej i krajobrazu, czym przyczynia się do zmniejszenia izolacji siedlisk oraz stabilizacji ekosystemów. Stymulowana jest innowacyjność oraz rozwój trwałych i zrównoważonych form gospodarowania na obszarach o wyjątkowych walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Działania zmierzają do zachowania tradycyjnego krajobrazu rolniczego, kształtowania powiązań widokowych, zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom dolin rzek. Proces odnowy wsi, wsparty przez planowanie na poziomie krajowym, przyczynia się do utrzymania trwałych, wielofunkcyjnych struktur ekologicznych na modernizujących się obszarach.

Jednym z celów zawartych w koncepcji polityki przestrzennej zagospodarowania kraju jest poprawa spójności wewnętrznej kraju. Cel ten ma być realizowany m.in. poprzez zapewnienie spójności między lepiej rozwiniętymi społecznie i gospodarczo obszarami centralnej Polski, a obszarami usytuowanymi w większej odległości w stosunku do głównych ośrodków życia społeczno-gospodarczego kraju, o niższym stopniu rozwoju i pogarszających się perspektywach rozwojowych oraz zapewnienie spójności między dynamicznie rozwijającymi się miastami wojewódzkimi i ośrodkami regionalnymi a obszarami je otaczającymi – obszarami wiejskimi oraz miastami subregionalnymi.

Spójność funkcjonalna ma zapewnić warunki dla procesów rozprzestrzeniania się rozwoju skoncentrowanego w szczególności w głównych ośrodkach miejskich, które skupiają najbardziej dochodową i konkurencyjną działalność gospodarczą oraz pełnią podstawowe funkcje gospodarcze, administracyjne, polityczne oraz kulturowe wobec obszarów je otaczających (w tym miast subregionalnych). Rozwój mniejszych ośrodków miejskich uzależniony jest od stopnia integracji funkcjonalnej z głównymi miastami regionu, a także możliwości wykorzystania unikatowych wewnętrznych zasobów dla wytworzenia specjalizacji terytorialnej.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego

W planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego w zakresie *Polityki kształtowania i ochrony zasobów i walorów przyrodniczych oraz poprawy standardów środowiska* ustalono kierunki (wymieniono istotne dla gminy Wiśniew):

- upowszechnianie działań rolno-środowiskowo-klimatycznych zapewniających rozwój gospodarki rolnej zintegrowanej z ochroną przyrody na obszarach wiejskich;
- ochronę gruntów leśnych przed zmianą funkcji na nieleśną i zwiększanie powierzchni leśnej;
- zachowanie funkcji rolniczej na gruntach o wysokiej jakości i przydatności dla rolnictwa;
- utrzymanie istniejących naturalnych zbiorników wodnych i terenów podmokłych, w szczególności starorzeczy, bagien i mokradeł, oczek wodnych oraz renaturalizację przekształconych odcinków rzek i terenów zalewowych;
- zwiększanie retencyjności zlewni województwa poprzez realizację *Programu Małej Retencji dla Województwa Mazowieckiego*;
- ograniczenie emisji ścieków komunalnych oraz spływów powierzchniowych zanieczyszczeń z terenów rolnych;
- ochronę głównych zbiorników wód podziemnych;
- ograniczanie niskiej emisji (powierzchniowej) ze źródeł rozproszonych.

3 Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Prognozę sporządzono na podstawie rozpoznania terenowego uwarunkowań ekofizjograficznych i walorów krajobrazowych, identyfikacji potencjalnych zagrożeń i uciążliwości. Analizowano dostępne opracowania planistyczne i dokumentacyjne na poziomie gminy, powiatu, województwa i kraju oraz oceny realizacji obowiązków prawnych i skuteczności rozwiązań chroniących środowisko przed nadmierną eksploatacją zasobów oraz wprowadzaniem zanieczyszczeń antropogenicznych do środowiska.

4 Charakterystyka środowiska przyrodniczego obszaru objętego sporządzeniem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

4.1 Charakterystyka i lokalizacja terenu opracowania

Gmina Wiśniew położona jest w powiecie siedleckim, we wschodniej części województwa mazowieckiego. Od północy graniczy z gminą Siedlce, od wschodu z gminą Zbuczyn, od południa z gminą Łuków, od zachodu z gminami Skórzec i Domanice. Gmina położona jest w dominującej części w obrębie mezoregionu Wysoczyzny Siedleckiej. Gmina zajmuje obszar o powierzchni ok. 126 km² i składa się z 27 sołectw, a jej ośrodkiem jest miejscowość Wiśniew. Liczba ludności wynosi około 6 tys. osób. Jest to typowa gmina wiejska (grunty rolne stanowią 72% ogólnej powierzchni).

Wskazany obszar opracowania dotyczy terenu położonego przy ul. Ogrodowej w miejscowości Wiśniew, o powierzchni ok. 24 ha. Jest to obszar niezagospodarowany, stanowiący grunty rolne klasy RIVa, RIVb oraz RV. Wzdłuż wschodniej granicy obszaru przebiega droga krajowa nr 63 relacji Łuków – Siedlce. Tereny sąsiadujące również stanowią grunty rolne oraz zabudowa wzdłuż dróg. Na wschód od obszaru opracowania znajduje się przedsiębiorstwo wielobranżowe, natomiast na południu zabudowa tj. tartak, skład drewna, cmentarz, przychodnia.

Rysunek 6 Obszar opracowania

źródło: opracowanie własne na podstawie ortofotomapy

4.2 Rzeźba terenu i geologia

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Kondrackiego gmina Wiśniew położona jest w makroregionie Nizina Południowopodlaska i mezoregionie Wysoczyzna Siedlecka, która leży w strefie moren czołowych zlodowacenia warciańskiego i jego faz recesyjnych. Rzeźba terenu nie jest istotnie zróżnicowana, krajobraz urozmaicają większe powierzchnie dolin oraz niewielkie zagłębienia terenu. Wysokości na obszarze

dochodzą do 177 m n.p.m. Występują tu gleby brunatnoziemne i płowe, wykształcone na glinach morenowych i gliniastych piaskach, a zajmowane przez pola uprawne oraz płaty lasu, szczególnie w części wschodniej mezoregionu.

Na obszarze gminy dobre warunki dla posadowienia budynków występują na wysoczyźnie morenowej, zbudowanej z glin, oraz w rejonach występowania piasków i żwirów równin wodnolodowcowych. Złe warunki posadowienia dotyczą głównie położonej centralnie równiny torfowej, gdzie grunty są organiczne i niespoiste a poziom wód gruntowych wysoki.

Obszar opracowania położony jest na gruntach czwartorzędowych – piaskach i glinach wytopiskowych piaskach i żwirach wodnolodowcowych oraz piaskach i żwirach, miejscami gładach lodowcowych. Gleby w tym obszarze powstały na piaskach żwirowatych rzecznych oraz rzeczno-deluwialnych. Warunki dla posadowienia budynków są korzystne.

4.3 Surowce mineralne

Projekt zmiany studium dotyczył m.in. aktualizacji udokumentowanych złóż kopalin a także obszarów i terenów górniczych występujących na terenie gminy Wiśniew.

W granicach gminy występuje 14 (wcześniej 13) udokumentowanych złóż kruszyw naturalnych. Ich charakterystykę przedstawia tabela poniżej.

Tabela 4 Udokumentowane złoża kopalin

źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce, PIG-PIB 2019; System Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych MIDAS – karty informacyjne złóż kopalin, PIG-PIB

Lp.	Złoże	Kopalina	Nr systemowy MIDAS	Powierzchnia [ha]	Stan zagospodarowania	Rozpoczęcie eksploatacji	Zakończenie eksploatacji	Obszar i teren górniczy
	Kaczory I	kruszywa naturalne	6780	1,04	eksploatacja złoża zaniechana	1995-06-02	2015-12-31	
2.	Kaczory II	kruszywa naturalne	12291	0,5975	eksploatacja złoża zaniechana	2009-01-01	2012-12-31	
3.	Kaczory-Tworki	kruszywa naturalne	8421	0,456	eksploatacja złoża zaniechana	2001-05-08	2013-12-31	
4.	Łupiny	kruszywa naturalne	9936	3,47	złoże zagospodarowane	2006-01-02		Łupiny
5.	Okniny	kruszywa naturalne	6102	4,3686	złoże rozpoznane szczegółowo			-
6.	Okniny II	kruszywa naturalne	5553	3,58	eksploatacja złoża zaniechana	1993-02-01		-
7.	Okniny III	kruszywa naturalne	6098	0,98	złoże rozpoznane szczegółowo			-
8.	Okniny Nowe	kruszywa naturalne	9370	7,180	złoże zagospodarowane	2000-01-02		Okniny Nowe-A2
9.	Okniny Nowe II	kruszywa naturalne	17109	1,93	złoże eksploatowane okresowo	2014-01-01		Okniny Nowe II
10.	Okniny Stare	kruszywa naturalne	9577	5,2484	złoże zagospodarowane	2005-01-02		Okniny Stare
11.	Radomyśl dz. 627 i 628	kruszywa naturalne	17618	1,99	złoże zagospodarowane	2016-01-31		Radomyśl dz. 627 i 628

12.	Stok Wiśniewski	kruszywa naturalne	5554	0,9	eksploatacja złoża zaniechana	1993-03-01		
13.	Okniny IV	kruszywa naturalne	20513	1,623	złoże zagospodarowane			Okniny IV
14.	Okniny V	kruszywa naturalne	20536	2,000	złoże rozpoznane szczegółowo			Okniny V

Na terenie gminy Wiśniew zgodnie z Mapą Geośrodowiskową Polski wyznaczono 14 obszarów perspektywicznych i prognostycznych występowania złóż kopalin: 11 obszarów perspektywicznych dla kruszywa naturalnego drobnego i grubego oraz 3 obszary prognostyczne dla piasku i torfu. Za prognostyczne dla kruszywa naturalnego uznano obszary w miejscowości Helenów, gdzie prognostycznie wydobywany może być piasek. Wyznaczono również obszar prognostyczny dla terenu ciągnącego się wzdłuż środkowo-wschodniej części gminy, gdzie występować mogą pokłady torfu. Jest to rozległy obszar stanowiący znaczną część gminy Wiśniew.

Obszar perspektywiczny występuje niedaleko miejscowości Domanice, obejmując w niewielkim obszarze gminę Wiśniew – te obszary uznano za perspektywiczne dla piasków i żwirów. Kolejne obszary perspektywiczne znajdują się w okolicach Stoku Wiśniewskiego, a także między Stokiem Wiśniewskim i rzeką Myrczą, gdzie prognozowane jest wydobycie piasków i żwirów. Również obszar z okolicach miejscowości Łupiny zakwalifikowany został do tej grupy. Podobna sytuacja ma miejsce w rejonie między Tworkami a Biardami, gdzie wyznaczono niewielki teren w gminie Wiśniew. Kolejne dwa obszary perspektywiczne wyznaczono w rejonie miejscowości Kaczory, gdzie występuje rozległy obszar występowania piasków i żwirów. Pomiędzy miejscowościami Borki i Kosiorki również zlokalizowano obszar perspektywiczny, w którym występują większe ilości piasku. Obszary perspektywiczne wyznaczono także dla obszaru pomiędzy Januszówką a Rówcami oraz w pobliżu Starych Oknin, gdzie prognostycznie występować mogą piaski.

Również na wniosek gminy wyznaczono kilka obszarów perspektywicznych i prognostycznych występowania kopalin w miejscowości Okniny.

W granicach obszaru opracowania nie występują udokumentowane złoża kopalin, nie wskazano również występowania perspektywicznych ani prognostycznych obszarów występowania kopalin.

4.4 Gleby

Na terenie gminy Wiśniew występują głównie utwory lodowcowe i wodnolodowcowe (głównie piaski) oraz utwory współczesne (mady, torfy, mursze). Pod względem typologicznym gleby gminy są mało zróżnicowane. Są to gleby bielnicowe, pseudobielnicowe oraz brunatne wyługowane. W dolinach i obniżeniach terenu występują gleby hydrogeniczne: torfowe, murszowo-torfowe oraz murszowo-mineralne. Największe obszary tych gleb występują w centralnej i północno-wschodniej części gminy.

Na terenach płaskich nizinnych przeważają gleby pseudobielnicowe wytworzone z piasków gliniastych lub gliniastych lekkich, zaliczane do kompleksu żytniego słabego i bardzo słabego. Punktowo występują gleby brunatne wyługowane wytworzone na piaskach gliniastych lekkich lub pyłów zwykłych. W obniżeniach terenu i dolinach występują gleby organiczne, charakteryzujące się zwiększoną wilgotnością. Są to głównie gleby torfowe, murszowo-torfowe i murszowo-mineralne, klasyfikowane jako średni i słaby kompleks użytków zielonych. Większość gleb gminy charakteryzuje się średnią i niską zasobnością w składniki pokarmowe. Brak jest gleb chronionych I klasy, powierzchnia gleb klasy III jest bardzo mała. Przeważają gleby V–VI klasy bonitacyjnej.

Gleby w obszarze opracowania powstały na piaskach żwirowatych rzecznych oraz rzeczno-deluwialnych. Są to gleby brunatne właściwe oraz gleby brunatne wyługowane i kwaśne.

4.5 Hydrologia i hydrogeologia

Wody powierzchniowe

Gmina Wiśniew charakteryzuje się występowaniem niewielkich cieków oraz małych zbiorników

wodnych w postaci stawów. Gmina położona jest w prawym dorzeczu Bugu. Na jej obszarze swoje źródło ma rzeka Muchawka. Przez gminę przepływa również rzeka Myrcha, której źródło znajduje się w sąsiedniej gminie Domanice oraz Zbuczynka, której źródło zlokalizowane jest w sąsiedniej gminie Zbuczyn, niedaleko miejscowości Karcze.

Na obszarze gminy wszystkie rzeki mają również drobne, bezimienne dopływy, a także niewielkie oczka śródbagiennie oraz okresowo wypełniające się wodą (głównie po roztopach i ulewnych deszczach) zagłębienia bezodpływowe, polodowcowe.

Dominującą formą występowania wód stojących na terenie gminy są stawy. Zlokalizowane są one na terenie wsi: Mościbrody, Łupiny oraz Stok Wiśniewski. Znaczne powierzchnie stawów są zakrzaczone i zdewastowane – wymagają rekultywacji. Stawy pełnią w gminie funkcje gospodarczą, jako stawy rybne. Inne antropogeniczne zbiorniki wód stojących na terenie gminy to: wyrobiska potońcowe, zbiorniki przeciwpożarowe i rowy melioracyjne.

Na terenie gminy występują cztery jednolite części wód powierzchniowych rzecznych, przy czym największą powierzchnię zajmuje zlewnia JCWP Muchawka do Myrchy. Pozostałe to: JCWP Muchawka od Myrchy do ujścia, JCWP Kostrzyń do Dopływu z Osińskiego, JCWP Krzna do Krzymoszy.

W obszarze objętym opracowaniem wody powierzchniowe nie występują. W całości znajduje się on w zlewni JCWP Muchawka do Myrchy.

Wody podziemne

Pośród typów wód podziemnych najpowszechniejszymi są:

- wody gruntowe, które występują najpłycej i oddzielone są od powierzchni ziemi przepuszczalną strefą ponad zwierciadłem wody (strefa aeracji), intensywnie zasilane przez infiltrujące opady atmosferyczne;
- wody wglębne, znajdujące się w warstwach wodonośnych pokrytych utworami słabo przepuszczalnymi. Związek z powierzchnią jest ograniczony, co zmniejsza zasilanie, ale zwiększa odporność na zanieczyszczenia;
- wody głębinowe, czyli wody izolowane od powierzchni ziemi większymi kompleksami utworów nieprzepuszczalnych.

Teren gminy znajduje się w zasięgu JCWPd Środkowej Wisły o nr 55 oraz w mniejszym stopniu JCWPd nr 67.

Obszar opracowania w całości znajduje się w granicach JCWPd nr 55.

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP) to wydzielone szczególnie cenne i zasobne struktury wodonośne, wytypowane jako wymagające ochrony obszary, spełniające określone wymagania ilościowe i jakościowe oraz stanowiące istotne w skali kraju rezerwuary dla zaopatrzenia ludności w wodę. Na terenie gminy wydzielono 2 GZWP.

Wody podziemne GZWP podlegają ochronie prawnej na tych samych zasadach, co wszystkie wody podziemne, a ponadto mogą być objęte dodatkową ochroną obszarową poprzez ustanowienie obszarów ochronnych.

Tabela 5 Wykaz głównych zbiorników wód podziemnych w granicach gminy

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Centralnej Bazy Danych Geologicznych

nr	nazwa	powierzchnia km ² (całość GZWP)	stan dokumentacji	stratygrafia	typ ośrodka
215	Subniecka warszawska	51000	nieudokumentowany	trzeciorzęd	porowy
223	Dolina kopalna górny Liwiec	491	udokumentowany 1996	czwartorzęd	porowy

Cała gmina znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 215 – Subniecka warszawska. Jest to bardzo duży zbiornik o powierzchni porównywalnej do województwa mazowieckiego. Nie został on udokumentowany, w związku z czym nie zdiagnozowano potrzeb ochrony jego zasobów.

Wschodnia część gminy Wiśniew znajduje się w zasięgu GZWP nr 223 – Dolina kopalna górny Liwiec, który posiada dokumentację hydrogeologiczną z 1996 r. Dla zbiornika nie wskazano potrzeby wyznaczania obszarów ochronnych.

Obszar opracowania zlokalizowany jest w granicach dwóch ww. głównych zbiorników wód podziemnych.

4.6 Warunki klimatyczne

Gmina Wiśniew znajduje się w obszarze o przeważającym wpływie klimatu kontynentalnego, który charakteryzują wysokie amplitudy temperatury powietrza, dość późna i krótka wiosna, długie lato, długa i chłodna zima z trwałą pokrywą śnieżną oraz większymi niż średnie w Polsce opadami atmosferycznymi. Średnia roczna suma opadów atmosferycznych waha się w granicach 560–620 mm. Długość zimy wynosi około 97 dni, dni z przymrozkami jest około 188, czas zalegania pokrywy śniegowej to około 40–45 dni. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi od 6,9°C do 7,1°C. Długość okresu wegetacyjnego to od 210 do 220 dni w roku. Najniższa temperatura występuje w grudniu lub styczniu i jest to średnio – 4,1°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec ze średnią temperaturą wynoszącą od 17,6°C do 18,0°C. Lato trwa około 98 dni. Średnia roczna prędkość wiatru wnosi 3,0 m/s i ma on przeważający kierunek zachodni, latem wzrasta udział wiatrów północno-zachodnich, a zimą południowo-zachodnich.

Obszar opracowania, ze względu na rolnicze korzystanie, charakteryzować się może większym nasłonecznieniem oraz przewietrzaniem, co wpływa na podwyższoną temperaturę powietrza w tym terenie.

4.7 System przyrodniczy: fauna i szata roślinna

Gmina Wiśniew ma charakter typowo rolniczy, dlatego też udział gatunków szczególnie cennych przyrodniczo jest niewielki. Głównym siedliskiem występowania roślin i zwierząt są pola uprawne, gdzie występują typowe gatunki polne dla półotwartego krajobrazu rolniczego. Cechą charakterystyczną tego środowiska jest silne rozdrobnienie pól oraz bardzo duża liczba zadrzewień, pojedynczych drzew lub kęp drzew i krzewów na miedzach, dróg dojazdowych do pól i łąk, często ze szpalerami drzew, rozproszona zabudowa wiejska. Wśród zbiorowisk łąkowych i pastwiskowych dominują łąki owsicowe, ostrożeńowe i zbiorowiska ziołoroślne złożone z wysokich roślin dwuliściennych. Dominującymi przedstawicielami fauny na terenie gminy są np. zając szarak, lis, mysz polna.

Istotne przyrodniczo są tereny dolin rzecznych, gdzie występują zbiorowiska wodne, szuwarowe i torfowe. Na terenie gminy Wiśniew są to dolina Muchawki oraz teren przylegający do rzek Myrchy i Zbuczynki. Niemal na całym obszarze łąk w dolinie Muchawki występują lokalnie łożowiska, najczęściej w formie niewielkich kęp i na obrzeżach olsów. Zbiorowiska wodne i szuwarowe najliczniej występują na stawach w Mościbrodach oraz (w znacznie mniejszym zakresie) na niewielkich stawach w Łupinach. Ze zbiorowisk leśnych w dolinach i obniżeniach terenu najczęściej występują – chociaż nielicznie i w małych płatach – olsy i łągi olszowo-jesionowe. Oprócz gatunków licznych w takich środowiskach, jak skowronek polny, pliszka żółta, pokląskwa, świergotek łąkowy, czajka, występują gatunki rzadkie: bekas kszyc, rycyk, cyranka, derkacz, przepiórka i inne. Ze względu na dużą powierzchnię łąki są często wykorzystywane jako miejsce żerowania przez bociany białe i czarne oraz przez ptaki drapieżne gnieźdzące się w pobliskich dużych kompleksach leśnych.

Wz bogacającym różnorodność biologiczną siedliskiem są również zbiorniki wodne zlokalizowane w gminie Wiśniew. Są to stawy rybne, gdzie spotkać można rzadkie gatunki ptaków wodnych i szuwarowych, w tym tak rzadkich jak zielonka, bąk, płaskonos, sieweczka rzeczna, płaskonos, podróżniczek, bręczka, perkoz rdzawoszyi, perkoz dwuczuby. Z ptaków liczniej występujących gniazdują tu kaczki (krzyżówka, cyranka, czernica, głowienka), a także błotniak stawowy, wodnik, kokoszka wodna, łyska i inne. Z naturalnych zbiorników wód stojących spotykane są niewielkie oczka wodne powstałe w naturalnych zagłębieniach terenu, będące najczęściej pozostałościami dawnych jezior bezodpływowych. Znajdujące się w centralnej części gminy torfy również stanowią wartościowe siedlisko przyrodnicze dla ptactwa, jak również roślin szuwarowych i

turzycowych.

Lesistość gminy Wiśniew wynosi ok. 21,3%. Lasy zajmują niewielkie powierzchnie, głównie na obrzeżach gminy. Większe zbiorowiska leśne znajdują się w północno-zachodniej części gminy – uroczysko Stok Wiśniewski. Las ten posiada nieregularny kształt, bardzo rozbudowaną linię brzegową i liczne wewnętrzne polany. Kompleks ten niemal w całości położony jest w granicach gminy Wiśniew. Są to głównie olsy i łągi olszowo-jesionowe, zlokalizowane w dolinach rzecznych. Większe powierzchniowo płaty lasów (150–200 ha) stanowią element kompleksów leśnych rozciągających się poza granice gminy, objętych ochroną przyrodniczą. Najczęściej są to bory świeże, świeże mieszane oraz bory suche, z dominującym udziałem sosny. Domieszkę stanowią m.in. jodła, dąb, brzoza, modrzew, lipa, w podszycie spotyka się czeremchę i jałowiec. Na pozostałym obszarze rozdrobnienie powierzchni leśnej jest znaczne. Mniejsze powierzchniowo lasy i zadrzewienia występują na całym obszarze gminy, jako jeden z podstawowych elementów krajobrazu.

Obszar opracowania stanowi teren o niskich walorach przyrodniczych – obszar niezagospodarowany, stanowiący grunty rolne klasy RIVa, RIVb oraz RV. Wzdłuż wschodniej granicy obszaru przebiega droga krajowa nr 63 relacji Łuków – Siedlce. Tereny sąsiadujące również stanowią grunty rolne oraz zabudowa wzdłuż dróg. Na wschód od obszaru opracowania znajduje się przedsiębiorstwo wielobranżowe, natomiast na południu zabudowa tj. tartak, skład drewna, cementarz, przychodnia. Spotkać tu można typowe gatunki synantropijne takie jak wróbel, szpak, kawka, kuropatwa, przepiórka, mysz, szczur, kret, lis.

4.8 Powiązania ekologiczne

Korytarze ekologiczne są to struktury zadrzewień, skupisk roślinności, czy też całych siedlisk roślinnych i wodnych umożliwiających zwierzętom schronienie, jak również stanowiących swoisty szlak migracyjny dla zwierząt, roślin i grzybów pomiędzy siedliskami. W zależności od wielkości i długości, można mówić o korytarzach międzynarodowych i krajowych, regionalnych i lokalnych. W gminie Wiśniew występują obszary powierzchni naturalnych takich jak lasy, doliny cieków wodnych, a także obszary słabo przekształconych ekosystemów tj. pola uprawne z zielenią śródpolną i łąki, dlatego znaczny jej obszar będą stanowić korytarze ekologiczne.

Korytarze o znaczeniu międzynarodowym i krajowym

Aktualną koncepcją wyznaczającą korytarze krajowe i międzynarodowe jest europejska sieć Natura 2000, opracowana w Polsce w 2005 r. z Zakładzie Badań Ssaków PAN na zlecenie Ministra Środowiska. Zgodnie z koncepcją południowy obszar gminy Wiśniew został wskazany jako Korytarz Północno-Centralny (KPnC) Lasy Łukowskie. Jest to część korytarza Północno – Centralnego łączącego Puszcze Białowieską na wschodzie (granica z Białorusią) z Parkiem Narodowym Ujście Warty na zachodzie (granica z Niemcami);

Obszar opracowania położony jest poza ww. korytarzem ekologicznym.

Korytarze o znaczeniu lokalnym

Na terenie gminy znajdują się tereny spełniające funkcję lokalnych ciągów ekologicznych. Są to przede wszystkim doliny rzeczne.

Dolina rzeki Muchawki jest jednym z lepiej zachowanych ciągów hydrologicznych tego obszaru. Północna część rzeki na terenie gminy znajduje się pod ochroną przyrodniczą – Siedlecko-Węgrowski Obszar Chronionego Krajobrazu. Natomiast źródło rzeki Muchawka znajduje się w południowo-zachodniej części gminy, w stosunkowo niedalekiej okolicy kolejnego obszaru chronionego – Łukowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Rzeka Zbuczynki, wpadająca do Muchawki, również stanowi cenny szlak migracyjny, ze względu na towarzyszące ciekowi wodnemu okoliczne skupiska lasów. Dolina niewielkiego cieku wodnego – Myrcha, ale także większe powierzchnie zwartych lasów, a także szpalery drzew na miedzach i inne tereny aktywne biologicznie również zapewniają możliwość migracji.

Wskazane korytarze ekologiczne wyznaczone zostały orientacyjnie. Cały obszar gminy Wiśniew, ze względu na dominującą funkcję rolniczą, a także występowanie mozaiki siedlisk i braku znaczących barier fizycznych dla migracji zwierząt, charakteryzuje się możliwością swobodnego przemieszczania się zwierząt.

Obszar opracowania położony jest poza korytarzami ekologicznymi.

4.9 Zasoby krajobrazowe

Na ogólną fizjonomię krajobrazu wpływa ukształtowanie terenu, wartości przyrodnicze (szata roślinna), sposób użytkowania terenu oraz wartości kulturowe.

Teren gminy Wiśniew w aspekcie krajobrazowym jest dość jednolity – przeważa krajobraz rolniczy charakteryzujący się występowaniem otwartych przestrzeni w postaci pól i łąk. Pośród agrocenoz występują rozproszone niewielkie kępy drzew i krzewów, które stanowią urozmaicenie krajobrazowe tego obszaru.

Cennym zasobem krajobrazowym są obszary objęte ochroną przyrodniczą i krajobrazową (omówione w rozdziale poniżej), głównie siedliska leśne wraz z podmokłymi terenami i dolinami niewielkich rzek stanowiącymi wartościowy zasób krajobrazowy.

Urozmaicenie krajobrazowe stanowią także tradycyjne zabudowania wiejskie oraz zespoły dworskie wraz ze starym drzewostanem parkowym.

Obszar opracowania charakteryzuje się znikomym walorami krajobrazowymi.

4.10 Obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione

W granicach gminy Wiśniew znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- 2 obszary chronionego krajobrazu – Łukowski (część południowa) i Siedlecko-Węgrowski (część północna),
- 2 obszary sieci Natura 2000 – PLB060010 Lasy Łukowskie (część południowa), PLH140028 Gołobórz (część północna),
- 3 pomniki przyrody.

Obszar objęty opracowaniem położony jest w poza obszarami i obiektami prawnie chronionymi.

5 Stan zasobów i funkcjonowanie środowiska, odporność na degradację i zdolność do regeneracji

Z punktu widzenia zdrowia ludzi najistotniejsze znaczenie mają zanieczyszczenia wody pitnej, w mniejszym stopniu zanieczyszczenia powietrza. Dla funkcjonowania ekosystemów podstawowe znaczenie mają zanieczyszczenie powietrza lub wód powierzchniowych, wpływające na procesy życiowe roślin i zwierząt, oraz zmieniające stan środowiska, takie jak eutrofizacja, powodująca niekorzystne zmiany w ekosystemie wód, zakwaszenie oraz uciążliwości powodowane hałasem.

5.1 Stan środowiska

Powietrze atmosferyczne

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska oceny stanu powietrza dokonywane są w ramach państwowego monitoringu środowisk. Oceny dokonuje się w strefach, w tym w aglomeracjach. Na terenie województwa mazowieckiego wydzielone zostały 4 strefy, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 10 sierpnia 2012 roku w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza. Gmina Wiśniew została zaliczona do strefy mazowieckiej.

Na stan powietrza na terenie gminy Wiśniew znaczny wpływ mają indywidualne gospodarstwa domowe, będące źródłem tzw. niskiej emisji. Gmina jest częściowo zgazyfikowana, nie posiada jednak scentralizowanej sieci ciepłowniczej. Brak jest przemysłowych emitatorów zanieczyszczeń. Również ruch komunikacyjny na obszarze gminy stanowi źródło związków szkodliwych dla ludzi i środowiska. Przez gminę przebiega droga krajowa nr 63 relacji Łuków – Siedlce, którą przejeżdża dziennie ok. 7 tys. Pojazdów (GDDKiA 2015). Stan drogi określony jest jako średni, ze względu na częściowy brak infrastruktury dla pieszych i rowerzystów, a także słaby stan nawierzchni. Wzdłuż północno-wschodniej granicy gminy przebiega trasa

intensywnie użytkowanej obwodnicy Siedlec – droga krajowa nr 2 relacji Świecko – Terespol. Gmina posiada również nieliczne rozgałęzione drogi powiatowe i lokalne. Drogi prowadzące z większych miast, takich jak Siedlce mogą stanowić źródło napływu zanieczyszczeń wpływających na jakość powietrza w gminie Wiśniew. Ze względu na rolniczy charakter gminy, jednorodziną zabudowę i brak przemysłu, stan powietrza na obszarze można określić jako dobry.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oceny stanu powietrza dokonywane są w ramach państwowego monitoringu środowiska. Oceny dokonuje się w strefach, w tym w aglomeracjach. Na terenie województwa mazowieckiego wydzielone zostały 4 strefy, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza. Gmina Wiśniew została zaliczona do strefy mazowieckiej.

Tabela 6 Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych pod kątem ochrony zdrowia

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim – raport wojewódzki za rok 2022. GIOŚ Warszawa, 2023

	symbol klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń										
	NO ₂ ²	SO ₂	CO	PM10	PM2,5	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
ze względu na ochronę zdrowia ludzi	A	A	A	A	A1/A	C	A	A	A	A	A/D2
ze względu na ochronę roślin	A	A	- ³	-	-	-	-	-	-	-	A/D2

gdzie:

- klasa A – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych;
- klasa C – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny i poziomy docelowe;
- klasa C1 – stężenia PM2,5 przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II;
- klasa D2 – stężenia ozonu przekraczają poziom celu długoterminowego.

Do rocznej oceny jakości powietrza, poza pomiarami w stacjach automatycznych i manualnych, wykorzystano metody modelowania matematycznego, uwzględniające rzeźbę terenu oraz wpływ meteorologicznych zmiennych w czasie i przestrzeni na transport zanieczyszczeń, uzyskując tym samym szczegółowe wyniki imisji zanieczyszczeń powietrza dla całego województwa. Zgodnie z wynikami ww. modelowania na terenie gminy stwierdzono przekroczenia:

- docelowego rocznego poziomu stężenia benzo(a)pirenu wg kryterium ochrony zdrowia ludzi,
- dopuszczalnych poziomów długoterminowych stężeń ozonu wg kryterium ochrony zdrowia ludzi oraz ochrony roślin.

Wyniki analiz i oszacowań GIOŚ w Warszawie wskazują, że podstawową przyczyną przekroczeń pyłów benzo(a)pirenu w powietrzu jest emisja powierzchniowa (emisja związana z ogrzewaniem mieszkań w sektorze komunalno-bytowym). Duży jest napływ zanieczyszczeń spoza województwa (w którym przeważa emisja związana z ogrzewaniem mieszkań w sektorze komunalno-bytowym). Znaczący udział ma także emisja liniowa (emisja związana z ruchem pojazdów i spalaniem paliw). Wpływ emisji punktowej pochodzącej np. z elektrociepłowni to zaledwie kilka procent udziału w ogólnym bilansie zanieczyszczeń. W przypadku zwiększonych stężeń ozonu, oprócz sprzyjających warunków meteorologicznych (m.in. wysokie nasłonecznienie, niska prędkość wiatru) w powietrzu muszą być obecne jego prekursorzy (głównie tlenki azotu, pochodzące m.in. z transportu i rolnictwa).

Ze względu na przekroczenie standardów emisyjnych dla zanieczyszczeń mających określone poziomy dopuszczalne oraz dla zanieczyszczeń mających określone poziomy docelowe istnieje obowiązek sporządzenia Programu Ochrony Powietrza (POP).

² dla roślin NO_x

³ nie przeprowadzono klasyfikacji.

Wody powierzchniowe

Celem monitoringu wód powierzchniowych, zgodnie z art. 349 ust.1. pkt 1 ustawy Prawo wodne, jest pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami oraz oceny osiągnięcia celów środowiskowych.

Na terenie gminy występują cztery jednolite części wód powierzchniowych rzecznych: JCWP Muchawka do Myrchy, JCWP Muchawka od Myrchy do ujścia, JCWP Kostrzyń do Dopływu z Osińskiego, JCWP Krzna do Krzymoszy.

Wszystkie jednolite części wód powierzchniowych zagrożone są ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych

Tabela 7 Opis zlewni JCWP

źródło: opracowanie własne na podstawie aktualizacji PGW na obszarze dorzecza Wisły (2023)

JCWP	Muchawka do Myrchy (kod RW200015267148279)	Muchawka od Myrchy do ujścia (kod RW20001626714829)	Kostrzyń do Dopływu z Osińskiego (kod RW2000152671484179)	Krzna do Krzymoszy (kod: RW200010267144159)
Stan/potencjał ekologiczny	umiarkowany	dobry	staby	staby
Stan chemiczny	poniżej dobrego	brak danych	poniżej dobrego	brak danych
Stan ogólny	zły	brak danych	zły	zły
Ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych	zagrożona	zagrożona	zagrożona	zagrożona
Cel	potencjał ekologiczny - dobry stan; stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	potencjał ekologiczny - dobry stan; stan chemiczny: dobry stan	potencjał ekologiczny - dobry stan; stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; stan chemiczny: dobry stan
Odstępstwo	tak	nie	tak	tak
Termin osiągnięcia dobrego stanu	2027	-	2027	2027
Uzasadnienie odstępstwa	odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, azot amonowy, OWO; IO. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (procesy biochemiczne procesy ekologiczne procesy fizykochemiczne procesy hydromorfologiczne) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).	-	odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: MMI, EFI+PL/ IBI_PL; bromowane difenyletery(b), rtęć(b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (procesy biochemiczne procesy ekologiczne procesy fizykochemiczne procesy hydromorfologiczne) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).	odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: fosforany, OWO; MMI. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (procesy biochemiczne procesy ekologiczne procesy fizykochemiczne procesy hydromorfologiczne) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).
Obszary chronione	Na terenie gminy: Siedlecko-Węgrowski OchK, Łukowski OchK	Na terenie gminy: Siedlecko-Węgrowski OchK	Na terenie gminy: Siedlecko-Węgrowski OchK, Łukowski OchK	Na terenie gminy: Łukowski OchK

Jakość wód podziemnych

Podstawowymi kierunkami środowiskowymi w odniesieniu do jednolitych części wód podziemnych jest utrzymanie lub poprawa ich jakości w celu zachowania dobrego stanu ilościowego oraz chemicznego.

Jednolite części wód podziemnych (JCWPd) są jednostkami hydrogeologicznymi. Zostały one wyodrębnione na podstawie systemów krążenia wód przypowierzchniowego poziomu wodonośnego. Teren gminy znajduje się w zasięgu JCWPd Środkowej Wisły o nr 55 oraz w mniejszym stopniu JCWPd nr 67. Obydwie jednolite części wód podziemnych nie są zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Tabela 8 Charakterystyka JCWPd

źródło: opracowanie własne na podstawie aktualizacji PGW na obszarze dorzecza Wisły (2023)

Kod JCWPd	stan chemiczny	stan ilościowy	Stan JCWPd	ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
PLGW200055	dobry	dobry	dobry	niezagrożony
PLGW200067	dobry	dobry	dobry	niezagrożony

5.2 Ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych, w tym bioróżnorodności

Gmina Wiśniew, mimo przekształceń środowiska przyrodniczego związanych z rolnictwem, urbanizacją oraz budową infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, posiada tereny szczególnie cenne przyrodniczo, występujące przede wszystkim w północnej i południowej części gminy. Część centralna, ze względu na rolnicze wykorzystanie, została intensywniej zainwestowana a w krajobrazie jednym z dominujących elementów są tereny otwarte.

Szczególnie cennymi obszarami są doliny rzeczne Muchawki i Myrchy, a także zwarte kompleksy leśne występujące głównie na północy i południu gminy. Doliny rzek są mało zabudowane z uwagi na niekorzystne warunki podłoża i płytko zalegające wody gruntowe.

Teren opracowania charakteryzuje się niskimi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi.

6 Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Wieloletnie prace nad poprawą jakości środowiska od lat przynoszą efekty i można spodziewać się dalszych postępów, szczególnie w zakresie:

- rozbudowy infrastruktury technicznej w zakresie gospodarki ściekowej;
- ograniczenia działalności przedmiotów gospodarczych nie spełniających obowiązkowych standardów jakości środowiska.

Na podstawie aktualnego studium i powstających w zgodności z nim miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, będzie następował rozwój przestrzenny gminy, w tym zabudowa terenów zgodnie z określonymi funkcjami. W przypadku powstania nowej zabudowy na terenach nieobjętych siecią kanalizacyjną przewiduje się powstawanie nowych źródeł punktowych potencjalnego zanieczyszczenia środowiska wodnego, w przypadku zastosowania nieuszczelnionych szamb na ścieki komunalne.

Dotychczasowe rolnicze i ekstensywne użytkowanie terenów na części obszarów gminy Wiśniew stwarza potencjalne możliwości rozwoju zabudowy mieszkaniowej lub zabudowy związanej z działalnością produkcyjną, składową, magazynową i usługową. Wskazuje się na dalsze postępowanie sukcesji roślinnej na terenach nieużytkowanych obecnie rolniczo.

7 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

7.1 Identyfikacja głównych zagrożeń

Osuwiska

W granicach gminy Wiśniew nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych, tj. nie wskazano udokumentowanych osuwisk⁴.

Zagrożenie powodziowe

Na terenie gminy nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią ani inne obszary narażone na niebezpieczeństwo występowania powodzi.

Hałas

Klimat akustyczny w istotny sposób wpływa na warunki bytowania i zdrowie człowieka oraz warunki życia zwierząt. Hałas stanowi jedno z istotnych zanieczyszczeń środowiska, które w związku z ciągłym rozwojem komunikacji, wzrastającym uprzemysłowieniem i postępującą urbanizacją stale wzrasta. Dopuszczalne poziomy hałasu są regulowane rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Głównym źródłem hałasu w gminie jest komunikacja drogowa. Największe zagrożenie pod względem hałasu stanowi droga krajowa nr 63, relacji Łuków – Siedlce, która przebiega przez środek gminy i przejeżdża nią ponad 7 tys. pojazdów dziennie (GDDKiA 2015). Powoduje to przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu. Miejscowościami narażonymi są przede wszystkim Biardy, Gostchorz, Wiśniew oraz Wiśniew-Kolonia. Na wschodzie gminy Wiśniew biegnie również linia kolejowa łącząca Siedlce z miejscowością Łuków. Również ten rodzaj komunikacji powodować może zwiększony hałas, który występuje jednak znacznie rzadziej niż w przypadku ruchliwej drogi.

Hałas przemysłowy ma charakter lokalny, jego zasięg oddziaływania ogranicza się jedynie do bezpośredniego otoczenia zakładu. W gminie Wiśniew nie występują znaczne źródła hałasu przemysłowego, poza nielicznymi budynkami związanymi z funkcjonowaniem usług nieuciążliwych. Źródłem zwiększonego hałasu mogą być eksploatowane aktualnie złoża kopalni.

Klimat akustyczny pod względem wymienionych czynników uznaje się jako dobry. W większości drogi, przy których zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa, nie są intensywnie użytkowane, brak jest większych skupisk zabudowy narażonej na oddziaływanie ruchu drogowego na drodze krajowej.

Obszar opracowania stanowi teren niezagospodarowany. Głównym źródłem emisji hałasu może być droga krajowa nr 63 relacji Łuków – Siedlce, która przebiega wzdłuż wschodniej granicy obszaru.

Niska emisja

Głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest emisja antropogeniczna, w szczególności emisja z sektora bytowego oraz emisja komunikacyjna.

Obszar gminy jest częściowo zgazyfikowany. Na terenie gminy nie występuje scentralizowany system ciepłowniczy. Budynki mieszkalne jednorodzinne i wielorodzinne, budynki użyteczności publicznej, podmioty gospodarcze, zlokalizowane na terenie analizowanej jednostki samorządu terytorialnego ogrzewane są za pomocą indywidualnych kotłowni. Znaczny problem w gminie stanowi tzw. niska emisja. W większości budynków indywidualnych użytkowane są kotły węglowe, dla których paliwem jest węgiel (90%). Wykorzystywane są również inne paliwa, tj. ekogroszek, olej opałowy i gaz, stanowią one jednak mniejszy udział. Na wielkość emisji ma również wpływ stan techniczny urządzeń.

Brak możliwości budowy sieci ciepłowniczej powoduje konieczność prowadzenia działań z zakresu

---

⁴ SOPO – System Osłony Przeciwosuwiskowej, portal PIG

modernizacji kotłowni, doboru paliw, termomodernizacji budynków, wprowadzania odnawialnych źródeł energii i kształtowania zachowań „proekologicznych”, mających na celu ograniczenie emisji. Działania takie są określone w *Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wiśniew*.

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza na terenie gminy są:

- droga krajowa nr 63 relacji Łuków – Siedlce;
- gospodarstwa domowe wykorzystujące nieskrajnie efektywne kotły węglowe, które nie zostały poddane termomodernizacji.

Obszar opracowania stanowi teren niezagospodarowany. Głównym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza może być droga krajowa nr 63 relacji Łuków – Siedlce, która przebiega wzdłuż wschodniej granicy obszaru. Obszar posiada dostęp do sieci gazowej.

Gospodarka wodno-ściekowa

Gmina posiada czynną sieć wodociągową, z której korzysta ponad 93% mieszkańców. Eksploatowane są dwa wodociągi: „Wiśniew” oraz „Radomyśl”.

Źródłem wody dla wodociągu „Wiśniew” są dwie studnie głębinowe (podstawowa i awaryjna) odwiercone w 1966 r. o głębokości 90m posiadające zatwierdzone zasoby wodne w wysokości 16,5m³/h każda. Natomiast wodociąg „Radomyśl” zasilany jest w wodę ze studni głębinowej wykonanej w 1989 r. zlokalizowanej we wsi Radomyśl. Studnia posiada zatwierdzone zasoby wodnej na wysokości 90m³/h. Miejscowość Helenów zasilana jest w wodę z wodociągu „Ujrzanów” zlokalizowanego w gminie Siedlce (do czasu podłączenia miejscowości do wodociągu gminnego)

Głównym źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych jest nieuregulowana gospodarka ściekowa. W gminie Wiśniew funkcjonują dwie oczyszczalnie ścieków:

- gminna oczyszczalnia ścieków w miejscowości Wiśniew – odbiornikiem oczyszczonych ścieków jest Myrcha/Muchawka/Liwiec;
- przyzakładowa oczyszczalnia ścieków Zakładów mięsnych Mościbrody – odbiornikiem oczyszczonych ścieków są stawy hodowlane/Muchawka/Liwiec;

Wedle danych statystycznych z oczyszczalni korzysta zaledwie ok. 16% mieszkańców gminy, natomiast pozostali korzystają z bezodpływowych zbiorników tzw. szamb.

Nieszczelność szamb może stanowić znaczące zagrożenie dla stanu środowiska, gdy poprzez infiltrację zanieczyszczenia przedostają się w głąb profilu glebowego do wód podziemnych. Sytuacja jest szczególnie groźna w granicach stref krótkiego przenikania zanieczyszczeń do wód podziemnych.

Wschodnia część obszaru opracowania posiada możliwość dostępu do sieci kanalizacyjnej.

8 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposobu w jaki te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Ochrona środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowana jest w Polsce między innymi poprzez wprowadzenie w życie odpowiednich aktów prawnych, w tym ustaw i rozporządzeń.

Dokument, którego projekt jest przedmiotem oceny w niniejszej prognozie, tworzy podstawy prawne dla realizacji przedsięwzięć. Ustalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wiśniew są zgodne z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego oraz innymi dokumentami strategicznymi o randze krajowej i lokalnej. Do tych dokumentów można zaliczyć również Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju i Politykę Ekologiczną Państwa.

Za istotne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym i międzynarodowym, mające znaczenie w skali sporządzanego opracowania, uznano następujące cele:

- utrzymanie norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz odpowiednie rozporządzenia do niej – z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku;
- prawidłowej gospodarki odpadami określonej w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa 27 kwietnia 2001 o odpadach; Program Ochrony Środowiska województwa mazowieckiego o Plan gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego;
- lokalizacji obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko, obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych, optymalizacji potrzeb transportowych, wykorzystywania odnawialnych źródeł energii i zachowania proporcji pomiędzy terenami zainwestowanymi i biologicznie czynnymi zgodnie z Polityką ekologiczną państwa w latach 2009–2012 z perspektywą do 2016, Dyrektywą 85/337/EWG w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko oraz Konwencją z Espoo z 1991r. o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym;
- ochrony powierzchni ziemi, racjonalnego gospodarowania i zachowania wartości przyrodniczych określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. , Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia i Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 Prawo geologiczne i górnicze;
- ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz prowadzenia odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej określonej w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 r., Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej; Ustawa z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków i Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych;
- utrzymanie norm odnośnie jakości gleb określonych w przepisach szczegółowych, tj.: Ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Ustalenia zmiany studium umożliwiają realizację wymienionych powyżej celów. Dzięki odpowiednim rozwiązaniom planistycznym możliwy jest rozwój gospodarczy z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju na terenie Lutomińska.

9 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

W niniejszej prognozie ocenia się skutki, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu pod funkcje określone w projekcie studium, które mogą wpływać na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, wytwarzanie odpadów, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, emitowanie hałasu i pól elektromagnetycznych oraz powodować ryzyko wystąpienia awarii.

Analogicznie ocenia się skutki wpływu realizacji ustaleń projektu zmiany studium na powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny.

Gmina Wiśniew ma obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjęte w 2020 r., w którym określono kierunki zagospodarowania przestrzennego, układu komunikacyjnego, rozwoju infrastruktury, ochrony środowiska i dziedzictwa kulturowego itd.

Omawiany projekt studium zasadniczo powiela ustalenia obowiązującego studium. Wprowadzone zmiany mają niewielkie znaczenie wobec obranego w 2020 r. kierunku rozwoju gminy. Dotyczą one przede wszystkim zmiany parametrów zabudowy w granicach wcześniej już wyznaczonych terenów inwestycyjnych. Nie przewiduje się powstania nowego typu oddziaływań ani znacząco negatywnego oddziaływania na skutek realizacji wprowadzonych zmian, tj.:

1. Wprowadzono zmiany pod względem określenia standardów kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu tj. zwiększenia maksymalnej wysokości zabudowy we wskazanym obszarze PU1;

We wskazanym obszarze opracowania zmiana studium nie wskazuje nowych terenów budowlanych, a jedynie poprzez wyznaczenie terenu PU1 wprowadza zmiany w standardach kształtowania zabudowy i zasadach zagospodarowania terenu.

Projekt zmiany studium wprowadza nowe oznaczenie PU1, w którym wyznaczono nową maksymalną wysokość zabudowy – 35 m (dotychczas w obowiązującym studium wysokość ta wynosiła 16 m). Pozostałe ustalenia pozostają bez zmian.

2. Wskazano teren zamkniętego resortu obrony narodowej oraz wprowadzono strefy ochronne terenu zamkniętego;

Do Urzędu Gminy Wiśniew wpłynął wniosek Centralnego Wojskowego Centrum Rekrutacji z dnia 7 grudnia 2022 r. o ustalenie i wprowadzenie do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego strefy ochronnej terenu zamkniętego resortu obrony narodowej stanowiącego kompleks wojskowy oznaczony numerem porządkowym 136 w Załączniku nr 1 do Decyzji Nr 80/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 8 czerwca 2022 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej (Dz.Urz.MON.2022.92)

W projekcie zmiany studium uwzględniono położenie terenów zamkniętych resortu obrony narodowej, które zlokalizowane są poza granicą gminy Wiśniew, a także wprowadzono strefy zagrożenia od ww. terenów (strefa IBD oraz VBD), dla których ustala się ograniczenia w zagospodarowaniu.

3. Zaktualizowano udokumentowane złoża kopalin wraz z terenami i obszarami górniczymi.

Realizując zapisy art. 95 ustawy Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2023 r. poz. 633) zaktualizowano bilans udokumentowanych złóż kopalin wraz z terenami i obszarami górniczymi.

Powyższe korekty wprowadzone zostały również na rysunku Uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego, a także Kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wiśniew.

Omwiane zmiany przyczynią się do optymalnego wykorzystania i zagospodarowania przestrzeni, a także do poprawnego funkcjonowania terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej.

Projekt zmiany studium nie wyznacza nowych terenów budowlanych, a jedynie weryfikuje ustalenia dla terenów istniejących. Zmiana polega głównie na wprowadzeniu większej wysokości maksymalnej zabudowy we wskazanym terenie, wprowadzenia informacji na temat terenu zamkniętego resortu obrony narodowej wraz ze strefami ochronnymi oraz dostosowania przedmiotowego dokumentu do aktualnych przepisów odrębnych w zakresie aktualnie występujących na terenie gminy złóż kopalnych.

Uaktualnienie udokumentowanych złóż kopalin nie wiąże się z nowymi oddziaływaniami. Wskazanie terenów zamkniętych i ich stref ochronnych również nie przyczyni się do powstawania nowych negatywnych presji na środowisko. Natomiast wpłynie na ochronę terenów znajdujących się w zasięgu ww. stref co uznać należy za oddziaływanie korzystne. Znikome oddziaływania powstawać mogą w wyniku zwiększenia maksymalnej wysokości zabudowy, natomiast biorąc pod uwagę powierzchnię dla której wprowadzono tą zmianę, nie będą to oddziaływania istotne.

Nie przewiduje się, aby projekt zmiany studium spowodował znaczące negatywne oddziaływanie na środowisko. Nie przewiduje się oddziaływań na tereny sąsiadujące.

9.1 Oddziaływanie na ludzi

W rozumieniu przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska znaczące oddziaływanie na środowisko oznacza również znaczące oddziaływanie na zdrowie ludzi. O znaczącym oddziaływaniu na środowisko (zdrowie ludzi) można mówić w sytuacji, gdy przekraczane są standardy emisyjne oraz dopuszczalne normy hałasu (dopuszczalne normy zanieczyszczeń) określone w przepisach o ochronie środowiska.

Hałas

Obszar opracowania stanowi teren niezagospodarowany. Głównym źródłem emisji hałasu może być droga krajowa nr 63 relacji Łuków – Siedlce, która przebiega wzdłuż wschodniej granicy obszaru.

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium nie przyczyni się do wzrostu poziomu hałasu.

Nie przewiduje się oddziaływania projektu zmiany studium na środowisko akustyczne.

Oddziaływanie na powietrze

Obszar opracowania stanowi teren niezagospodarowany. Głównym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza może być droga krajowa nr 63 relacji Łuków – Siedlce, która przebiega wzdłuż wschodniej granicy obszaru. Obszar posiada dostęp do sieci gazowej.

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium w zakresie maksymalnej wysokości budynków, może spowodować ewentualnie nieznaczny wzrost niskiej emisji związanej w ogrzewaniem budynków, nie przewiduje się jednak, aby był to wzrost znaczący. Możliwe oddziaływania będą miały charakter lokalny, czasowy.

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium w zakresie maksymalnej wysokości budynków, nie przyczyni się do zmiany jakości powietrza.

Pola elektromagnetyczne

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium w zakresie maksymalnej wysokości budynków nie będzie miała wpływu na wytwarzanie pól elektromagnetycznych.

9.2 Oddziaływanie na wodę

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium w zakresie maksymalnej wysokości budynków, nie wpłynie na cele środowiskowe jednolitych części wód.

Nie przewiduje się negatywnych oddziaływań na środowisko wodne.

9.3 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Przekształcenia związane z budową nowych obiektów

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium w zakresie maksymalnej wysokości budynków nie przesądza o powstawaniu na nim zabudowy. Zmiana studium może spowodować ewentualnie jedynie nieznaczny wzrost wysokości zabudowy.

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium w zakresie maksymalnej wysokości budynków, nie wpłynie na powierzchnię ziemi.

Skażenia gleb

Nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań na powierzchnię ziemi.

9.4 Oddziaływanie na zasoby naturalne

W obszarze opracowania nie występują udokumentowane złoża kopalin.

Aktualnie w tym terenie występują grunty rolne.

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium w zakresie maksymalnej wysokości budynków, nie wpłynie na zasoby naturalne.

9.5 Oddziaływanie na krajobraz

Obszar opracowania ze względu na brak wysokich wartości przyrodniczych, a także bliskości terenów zurbanizowanych nie charakteryzuje się wysokimi walorami krajobrazowymi.

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium w zakresie maksymalnej wysokości budynków nie przesądza o powstawaniu na nim zabudowy. Zmiana studium może spowodować ewentualnie jedynie nieznaczny wzrost wysokości zabudowy. Nie przewiduje się jednak, aby wpłynęło to istotnie na walory krajobrazowe terenu.

Nie przewiduje się wpływu ustaleń projektu zmiany studium na krajobraz.

9.6 Oddziaływanie na klimat

Do czynników kształtujących klimat zaliczamy: promieniowanie słoneczne, usłonecznienie, zachmurzenia, opady, temperaturę, wilgotność względną oraz prędkość wiatru, wtórnie na klimat wpływają również zagospodarowanie terenu i zanieczyszczenia powietrza.

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium w zakresie maksymalnej wysokości budynków nie przesądza o powstawaniu na nim zabudowy. Zmiana studium może spowodować jedynie nieznaczny wzrost wysokości zabudowy, co związać się może z niewielkim wzrostem niskiej emisji związanej w ogrzewaniem zabudowy. Nie przewiduje się jednak, aby był to wzrost istotny. Będą to oddziaływania marginalne, łagodzone przez dobre przewietrzanie terenu.

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium w zakresie maksymalnej wysokości budynków nie będzie miała wpływu na klimat.

9.7 Wpływ na ekosystemy i różnorodność biologiczną

Różnorodność biologiczną można rozumieć, jako stopień zachowania naturalnie występujących gatunków oraz zbiorowisk, a także ras zwierząt i form roślin. Różnorodność biologiczna występuje, zatem na trzech poziomach organizacji przyrody: ekosystemowym, gatunkowym, genetycznym.

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium w zakresie maksymalnej wysokości budynków nie przesądza o powstawaniu na nim zabudowy. Zmiana studium może spowodować jedynie nieznaczny wzrost wysokości zabudowy.

Realizacja ustaleń zmiany studium nie będzie wpływu na florę i faunę występujące na obszarze opracowania.

9.8 Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Na obszarze objętym projektem zmiany studium nie występują obiekty ochrony konserwatorskiej wpisane do rejestru lub ewidencji zabytków, brak także stanowisk archeologicznych. Tereny te nie są również objęte strefą ochrony archeologicznej. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń projektu zmiany studium na zabytki, dziedzictwo kulturowe oraz dobra kultury współczesnej.

9.9 Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody

Na obszarze objętym zmianą studium nie występują obszary prawnie chronione.

9.10 Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska przez poważną awarię rozumie się „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub

transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”. O zaliczeniu zakładu do kategorii o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii decyduje Minister ds. Gospodarki w porozumieniu z Ministrem ds. Zdrowia, Ministrem ds. Wewnętrznych i Ministrem ds. Ochrony Środowiska (Dz. U. 2002 Nr 58 poz. 535 z dnia 9 kwietnia 2002 ze zm.).

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium w zakresie maksymalnej wysokości budynków nie przesądza o powstawaniu na nim zabudowy. Zmiana studium może spowodować jedynie nieznaczny wzrost wysokości zabudowy.

Realizacja ustaleń zmiany studium nie będzie wpływu na lokalizację zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenie wystąpienia poważnych awarii.

Nie przewiduje się wpływu ustaleń projektu zmiany studium na ryzyko wystąpienia poważnych awarii.

9.11 Wytwarzanie odpadów

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium w zakresie maksymalnej wysokości budynków nie przesądza o powstawaniu na nim zabudowy. Zmiana studium może spowodować jedynie nieznaczny wzrost wysokości zabudowy.

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium w zakresie maksymalnej wysokości budynków nie będzie miała wpływu wytwarzanie odpadów.

10 Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i innych ustaleń zawartych w projekcie

10.1 Zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska

Ustalenia projektu zmiany studium są zgodne w podstawowym zakresie z przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska, ustawy Prawo wodne, ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, ustawy Prawo geologiczne i górnicze, ustawy o ochronie przyrody i innych ustaw oraz przepisów wykonawczych do tych ustaw, zawierających przepisy dotyczące ochrony środowiska.

10.2 Zgodności z przepisami zawartymi w aktach o utworzeniu obszarów i obiektów chronionych oraz planach ochrony

Brak oddziaływań. Na analizowanym terenie nie występują obszary prawnie chronione.

10.3 Proporcje pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania, a pozostałymi terenami

Realizacja ustaleń projektu studium nie wpływa na proporcje pomiędzy terenami otwartymi aktywnymi biologicznie i terenami budowlanymi.

11 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Podstawowe problemy z zakresu ochrony środowiska zostały w projekcie zmiany studium rozwiązane w sposób prawidłowy. Realizacja ustaleń zmiany studium nie będzie w istotny negatywny sposób oddziaływała na środowisko.

11.1 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Ustalenia zmiany studium nie będą oddziaływały na obszary Natura 2000, które nie znajdują się w granicach opracowania. Nie przewiduje się wskazywania ww. działań w związku z oddziaływaniami na obszary Natura 2000.

12 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru

Podstawowe problemy z zakresu ochrony środowiska zostały w projekcie zmiany studium rozwiązane w sposób prawidłowy. Projekt studium uwzględni wariant najkorzystniejszy pod względem społecznym, ekonomicznym oraz ekologicznym.

13 Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko ze względu na znaczne oddalenie obszaru gminy od granic państwa oraz na lokalne oddziaływanie planowanych inwestycji.

14 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Monitoring skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń zmiany studium będzie prowadzony przez Radę Gminy w Wiśniewie. Wskazane jest dokonywanie oceny stanu realizacji ustaleń i wpływu na środowisko w cyklach corocznych. Proponuje się objąć analizą skutków realizacji ustaleń studium następujące elementy:

- ilość ścieków odprowadzanych do sieci kanalizacji sanitarnej, w oparciu o umowy zawarte z odbiorcą;
- ilość odpadów, w oparciu o umowy zawarte z odbiorcą;
- klimat akustyczny w miejscach narażonych na szczególnie hałas;

Urząd powinien również zapoznawać się z raportami o stanie i jakości poszczególnych elementów środowiska i monitorowanych parametrów, przygotowywanymi przez jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony przyrody Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska, np. IMGW, RZGW i inne. Ponadto należy realizować monitoring zgodnie z wydanymi decyzjami o środowiskowych uwarunkowaniach.

15 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wiśniew, sporządzona w następstwie podjęcia uchwały nr LXVI/427/2023 Rady Gminy Wiśniew z dnia 13 lipca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wiśniew.

Zmiana dotyczy terenu położonego przy ul. Ogrodowej w miejscowości Wiśniew, o powierzchni ok. 24 ha, a także wprowadzenia strefy ochronnej terenu zamkniętego w reSORCIE obrony narodowej. Realizując zapisy art. 95 ustawy Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2023 r. poz. 633) zaktualizowano również udokumentowane złoża kopalin wraz z terenami i obszarami górniczymi.

Procedura planistyczna została zainicjowana w związku z wnioskiem inwestora o przeprowadzenie procedury miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla dz. ew. nr 130, 131, 132, 133, 135/1, 134, 135/2, 136, 137, 138, 139 położonych w obrębie Wiśniew. W celu uwzględnienia wniosku pod względem określenia standardów kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu konieczne było wprowadzenie zmian do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wiśniew. Ponadto do Urzędu Gminy Wiśniew wpłynął wniosek Centralnego Wojskowego Centrum Rekrutacji z dnia 7 grudnia 2022 r. o ustalenie i wprowadzenie do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego strefy ochronnej terenu zamkniętego resortu obrony narodowej stanowiącego kompleks wojskowy oznaczony numerem porządkowym 136 w Załączniku nr 1 do Decyzji Nr 80/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 8 czerwca 2022 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w reSORCIE obrony narodowej (Dz.Urz.MON.2022.92).

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503 z późn. zm.) w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego określa się m.in. kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenu. Celem opracowania niniejszej zmiany jest dokonanie modyfikacji ustaleń obowiązującego studium, w szczególności poprzez określenie nowych sposobów zagospodarowania w obrębie wskazanych obszarów. Omawiana zmiana przyczyni się do optymalnego wykorzystania i zagospodarowania przestrzeni, a także przyczyni się do poprawnego funkcjonowania terenów zamkniętych w reSORCIE obrony narodowej.

Uchwalone w 2020 r. studium zgodnie z bilansem terenów wskazało w rejonie ul. Ogrodowej w obrębie Wiśniew tereny zabudowy produkcyjnej, składów, magazynów i usług (PU). Zmiana studium nie wskazuje nowych terenów budowlanych, a jedynie poprzez wyznaczenie terenu PU1 wprowadza zmiany w standardach kształtowania zabudowy i zasadach zagospodarowania terenu. W związku z powyższym należy uznać, że kierunek zmiany przeznaczenia terenów objętych niniejszą zmianą studium jest zgodny z wynikami analizy potrzeb i możliwości rozwoju gminy Wiśniew.

Projekt zmiany studium nie wyznacza nowych terenów budowlanych, a jedynie weryfikuje ustalenia dla terenów istniejących. Zmiana polega głównie na wprowadzeniu większej wysokości maksymalnej zabudowy we wskazanym terenie, wprowadzenia informacji na temat terenu zamkniętego resortu obrony narodowej wraz ze strefami ochronnymi oraz dostosowania przedmiotowego dokumentu do aktualnych przepisów odrębnych w zakresie aktualnie występujących na terenie gminy złóż kopalnych.

Uaktualnienie udokumentowanych złóż kopalin nie wiąże się z nowymi oddziaływaniami. Wskazanie terenów zamkniętych i ich stref ochronnych również nie przyczyni się do powstawania nowych negatywnych presji na środowisko. Natomiast wpłynie na ochronę terenów znajdujących się w zasięgu ww. stref co uznać należy za oddziaływanie korzystne. Znikome oddziaływanie powstawać mogą w wyniku zwiększenia maksymalnej wysokości zabudowy, natomiast biorąc pod uwagę powierzchnię dla której wprowadzono tą zmianę, nie będą to oddziaływania istotne.

Nie przewiduje się, aby projekt zmiany studium spowodował znaczące negatywne oddziaływanie na środowisko. Nie przewiduje się oddziaływań na tereny sąsiadujące.

Ponadto analizy dokonane w prognozie wykazały:

- Monitoring skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń zmiany studium prowadzić będzie Rada Gminy w Wiśniewie. Wskazane jest dokonywanie oceny stanu realizacji ustaleń i wpływu na środowisko w cyklach corocznych. Stan środowiska będzie również monitorowany w ramach

Państwowego Monitoringu Środowiska.

- Realizacja ustaleń zmiany studium nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko.
- Realizacja ustaleń zmiany studium nie będzie oddziaływała na obszary Natura 2000 ani inne obszary prawnie chronione, które nie znajdują się w granicach opracowania, w związku z czym nie przewiduje się rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.
- Realizacja ustaleń zmiany studium nie będzie oddziaływać na zasoby naturalne – w granicach zmiany studium nie występują złoża surowców.
- Nie przewiduje się narażenia ludzi na ponadnormatywne oddziaływanie pól elektromagnetycznych.
- Nie przewiduje istotnych negatywnych oddziaływań na krajobraz oraz bioróżnorodność wynikających ze realizacji ustaleń zmiany studium.

16 Oświadczenie autora prognozy

Warszawa, dnia 18 sierpnia 2023 r.

O Ś W I A D C Z A M

Zgodnie z artykułem 74a ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r., poz. 1094)

o ś w i a d c z a m

że jako kierownik zespołu autorów *Prognozy oddziaływania na środowisko do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wiśniew* spełniam warunki określone przez wyżej przywołany artykuł, tj.

- ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, co najmniej studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie na kierunkach związanych z kształceniem w obszarze nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi;
- posiadam co najmniej 3-letnie doświadczenie w pracach w zespołach autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko;
- byłam co najmniej pięciokrotnie członkiem zespołów autorów przygotowujących raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognozy oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Aleksandra Radomec

17 Akty prawne uwzględnione w opracowaniu

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 1094);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r., poz. 2556);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 1336);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 977);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 633);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 1478);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 1356);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r., poz. 699);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r., poz. 2409);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 537);
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 1469);
- Ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 569);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U. z 2002 r. Nr 155, poz. 1298);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 r., poz. 1395);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2003 r. Nr 5, poz. 58 ze zm.);
- Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

18 Materiały źródłowe

1. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wiśniew, 2020;
2. Strategia Gminy Wiśniew na lata 2014–2025, Wiśniew 2014;
3. Ocena stanu powierzchniowych wód płynących w ramach monitoringu rzek w latach 2011–2016, 2019;
4. Gmina Wiejska Wiśniew. Powiat Siedlecki. Statystyczne Vademecum Samorządowca, 2018;
5. Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Mazowieckim, Raport za rok 2022, 2023;
6. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego, 2018;

7. Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części gminy na terenie gminy Wiśniew, 2015;

8. Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Wiśniew, 2015;

Materiały kartograficzne oraz warstwy tematyczne GIS (shp):

1. Mapa geologiczna Polski. Skala 1: 50 000. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa; Arkusze z objaśnieniami – 564 Skórzec, 765 Siedlce Południe,

2. Mapa Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET. Liro A. IUCN, Warszawa, 1995

3. Przeglądowa mapa osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w części pozakarpackiej województwa mazowieckiego;

4. Warstwy tematyczne Nadleśnictwa Siedlce – lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, lasy ochronne, typy siedliskowe lasów;

5. Warstwy tematyczne IBS PAN w Białowieży – sieć korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000 wg koncepcji Jędrzejewskiego;

6. Warstwy tematyczne CBDG:

- Hydrogeologia – Główne Zbiorniki Wód Podziemnych,
- Hydrogeologia – Jednolite Części Wód Podziemnych,
- MIDAS – obszary górnicze,
- MIDAS – tereny górnicze,
- MIDAS – złoża kopalin,
- Środowisko – regiony fizyczno-geograficzne Polski (J. Kondracki 2002)

Witryny internetowe

1. <http://www.wios.warszawa.pl> Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie – publikacje dot. wyników monitoringu środowiska;

2. <http://warszawa.rdos.gov.pl> Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie – rejestry form ochrony przyrody; .